

Sneløven

19. årgang nr. 3 · December 2009

TIBETANSK-KINESISKE FÆLLESNÆVNERE

14

AFFOLKNINGEN AF DE TIBETANSKE GRÆSGANGE

25

TEMANUMMER: KLIMA

18-31

Tibet Third Pole

Advocating Tibetan Stewardship
of Tibet's Natural Resources

Tidsskrift udgivet af Støttekomiteen for Tibet

Sneløven
udgives af Støttekomiteen for Tibet.
ISSN 0907-2365
Bladet sendes til alle medlemmer
samt personer tilknyttet
Støttekomiteens arbejde.

Sneløven udkommer mindst 3 gange
årligt. Oplag 800 eksemplarer.

Ansvarshavende redaktør

Kasper Lauritzen
kaslau@hotmail.com

Tryk

Eks-Skolens Trykkeri ApS
Miljøcertificeret DS/EN ISO
14001:1996

Design

Janne Wedenborg

Artikler med navngiven forfatter
udtrykker ikke nødvendigvis
Støttekomiteens synspunkter.

Indlæg modtages gerne pr. email.
Annoncer koster 500 kr/halvside
og 800 kr/helside.

Støttekomiteen for Tibet, Danmark,
er en uafhængig, privat, dansk for-
ening, hvis formål det er med fredel-
ige midler:

1. at informere om forholdene i Tibet
2. at støtte tibetanernes krav om over-
holdelse af menneskerettighederne
3. at støtte det tibetanske folks krav
om et frit og uafhængigt Tibet
4. at støtte tibetanernes kamp mod
økonomisk, kulturel og økologisk
ødelæggelse
5. at støtte de tibetanske flygtninge

Støttekomiteen for Tibet

Ryesgade 90 A

2100 København Ø

Åbent tirsdage 16-18

Tlf. 35 43 66 90 kontor

Tlf. 35 43 74 31 formand

Tlf. 66 19 37 01 kasserer

Giro 9570-2719134

Email tibet@forening.dk

Internet www.tibetkomite.dk

Medlemskab: kr. 250,-

(stud., pens., arb.løse 200,-)

Støttemedlemskab: kr. 350,-

Dette nummer af Sneløven er et temanummer om klimaforan-
dringernes betydning for tibetanerne og for Tibets nabo-
lande. Tibets højtbeliggende bjergplateau er et af de steder
på jordkloden, der påvirkes kraftigst af den globale opvarmning. I
de seneste år er der skrevet og forsket en del i, hvilke ændringer det
vil medføre for tibetanerne såvel som for de over en milliard men-
nesker, hvis tilværelse er nært forbundet med de store floder, der
udspringer på plateauet og med den monsun, som plateauet hvert år
frembringer.

Vi har oversat nogle få af disse artikler og forsøger at give en intro-
duktion til de problemstillinger, som klimaforandringerne og Kinas
reaktioner derpå skaber. Det er foruroligende læsning. Derudover
bringer vi to artikler om forsøgene på at skabe tibetansk-kinesisk for-
ståelse og arbejde for forhandlinger mellem Beijing og Dharamsala.
Endelig annoncerer vi for en række Tibetarrangementer, der finder
sted under klimatopmødet. God læsning!

Redaktionen

**HAR DU LYST TIL AT BLIVE AKTIV I KOMITEEN?
VI MANGLER ISÆR FOLK TIL INFORMATIONS-
ARBEJDET, PR OG FONDSANSØGNINGER**

NY REDAKTØR

Kasper Lauritzen, der er suppleant til Støttekomiteens bestyrelse, har
fra og med dette nummer overtaget posten som redaktør af Snelø-
ven. Kasper har rejst i Østt Tibet og har arbejdet som rejseleder i Kina.
Han har en BA i kinesisk og erhvervsøkonomi samt en kandidatud-
dannelse i International Studies fra Århus Universitet. Siden juni
har han arbejdet som projektkoordinator i Amnesty International.
Kasper bor i Århus.

Kom og kig, få en snak, køb en bog

eller ring på tlf. 35 43 66 90 i åbningstiden tirsdage 16-18.

Indlæg til Sneløven sendes til

Støttekomiteen for Tibet, Ryesgade 90 A, 2100 København Ø,
tibet@forening.dk

Næste deadline: 15. januar 2010

Forsidefoto © Ellen Bangsbo

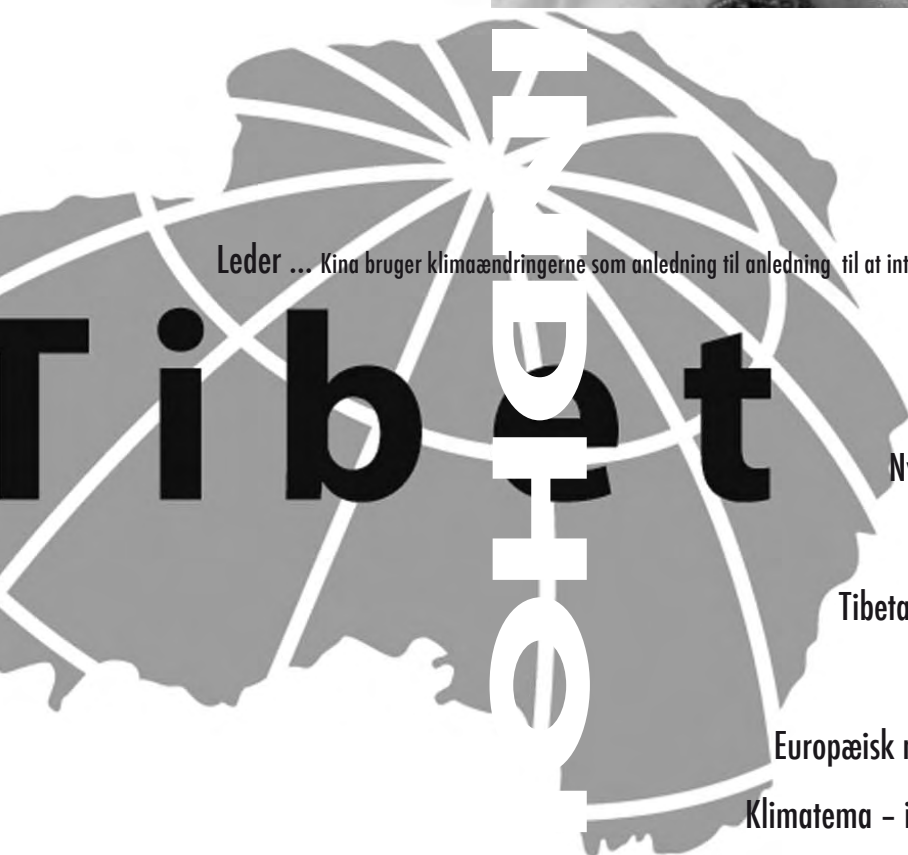
Miljøcertificeret:

Denne tryksag er Svanemærkegodkendt

Foto © Ellen Bangsbo

Leder ... Kina bruger klimaændringerne som anledning til anledning til at intensivere sit kulturelle folkemord i Tibet 5

Nyheder fra og om Tibet 6

Danske Tibetnyheder 11

Ny rapport: Situationen i Tibet 12

Dialogen er kørt fast 13

Tibetansk-kinesiske fællesnævner 14

Hjælp Dhondup Wangchen 16

Europæisk møde for Tibetorganisationer 17

Klimatema - introduktion & målsætninger 18

Daniel J. Miller: Derfor er Tibet vigtig nu 19

John Stanley: Kina, Tibet og den globale opvarmning 21

Leslie Butterfield: Klimaforandringer i Tibet 23

Michael Lipin: Kina intensiverer forflyttelsen af tibetanske nomader 24

J. Marc Foggin: Affolkningen af de tibetanske græsgange 25

Brev til Ban Ki-moon 30

Seminarer om Tibet under klimatopmødet 31

På vej 32

Støttekomiteen for Tibet er udelukkende baseret på frivilligt arbejde, og hjulene holdes derfor i gang af aktive, der bruger deres fritid på at arbejde for Tibet og tibetanerne.

Vi ønsker en større, stærkere og mere gennemtrængende stemme, der for alvor kan få Tibet på dagsordenen blandt politikere, i medierne og hos den danske befolkning generelt. For at dette skal kunne lykkes, kræver det, at så mange som muligt deltager i vores arbejde. Kun ad den vej kan vores velmenende holdninger blive til aktiv støtte til det tibetanske folk, der i høj grad har brug for vores hjælp!

Derfor: Har du gode ideer til nye tiltag - store som små - spørgsmål, konstruktiv kritik, kommentarer på artikler i Sneløven eller andre ting på hjerte, må du endelig ikke tøve med at kontakte os. Vi har brug for dig!

VI HAR ISÆR BRUG FOR NYE FOLK TIL AT HJÆLPE MED FØLGENDE:

- HVERVNING AF NYE MEDLEMMER
- PASNING AF KONTOR OG BUTIK
- POLITISK INFORMATIONS- OG LOBBYARBEJDE
- PRESSEARBEJDE
- UDARBEJDELSE AF KAMPAGNER, FX FOR POLITISKE FANGER
- UDARBEJDELSE AF SKRIFTLIGT MATERIALE, HERUNDER NYHEDER TIL SNELØVEN OG HJEMMESIDEN
- FUNDRAISING
- BOGSALG

KONTORVAGT SØGES

VI SØGER EN NY FRIVILLIG, DER KAN PASSE VORES KONTOR OG BUTIK I RYESGADE I KØBENHAVN PÅ TIRSDAGE KL. 16-18, OG SOM KAN SKIFTES TIL AT TAGE VAGTER MED VORES NUVÆRENDE KONTORVAGT.

Arbejdet består især af betjening af kunder i butikken, besvarelse af henvendelser pr. telefon og email og ekspedition af bestillinger.

Du behøver ikke på forhånd have noget særligt kendskab til Tibet, og du vil naturligvis få al den hjælp og opbakning, du har brug for til at komme ind i tingene. Et basalt kendskab til brug af PC er nødvendigt.

Hvis du er interesseret, så henvend dig til Anders H. Andersen, aha @ city.dk, 3543 7431.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen

De tibetanske nomader har levet på det tibetanske plateaus græssletter gennem flere tusinde år. Med deres indgående kendskab til naturen og store respekt for miljømæssige forhold harmonerer nomadernes livsstil med plateauets økosystem. Naturens tilstand er således udgangspunktet for nomadernes bevægelser og på baggrund af mange generationers erfaringer ved nomaderne, hvordan menneskets behov bedst tilpasses naturens cyklus. Det bekræfter mange videnskabelige studier.

Som vi beskriver inde i bladet valgte den kinesiske regering alligevel i 2003 at starte en række projekter, der indtil nu har betydet, at over 100.000 tibetanske nomader har fået frataget deres levebrød og er blevet tvangsforflyttet til andre dele af Tibet, hvor de nu bor i nye bebyggelser langs vejene. De fleste af de andre nomader er blevet underlagt delvise græsningsforbud eller andre restriktioner for deres sæsonbestemte bevægelser, de har fået påbud om at indhegne græsgange, og de skal sende deres børn til skoler hundreder af km væk.

De kinesiske myndigheder påstår, at denne nye politik i Tibet gennemføres på et videnskabeligt grundlag, og de henviser til, at græsgangene på plateauet i den seneste årrække er blevet nedbrudt af både den globale opvarmning og af overgræsning af nomadernes dyreflokke. Myndighederne kalder derfor den tvungne forflyttelse af nomaderne for "økologisk migration", og de oprettede i 2005 verdens næststørste naturreservat på nomadernes tidligere græsgange: Sanjiangyuan, som det hedder på kinesisk, og som er på størrelse med England og Wales.

Sanjiangyuan betyder "de tre floders kildeområde" og henviser til Den Gule Flod, Yangtze og Mekong. Det er her, at forklaringen på den fuldstændige tilsidesættelse af nomaderne og af deres ret til selv at bestemme, hvordan de skal tilpasse sig klimaforandringerne, skal findes. For de to førstnævnte floder er livsvigtige for Kinas landbrug og for de 527 millioner kinesere, der lever langs dem. Den kinesiske regering mener, at de tibetanske nomader var ved at ødelægge den jævne tilstrømning af vand, som et sundt græsland er med til at skabe, og som er nødvendig for kunstvandingen i Kina.

Den nyeste forskning viser imidlertid, at det er den globale opvarmning, der bærer skylden for de ødelagte græsgange, mens nomadedriften faktisk gavner dem. Den globale opvarmning truer desuden såvel kineserne som tibetanerne, idet gletscherne på plateauet er ved at smelte. Udover polområderne er Tibet det sted i verden, hvor der er den største koncentration af ismasser. Derfor kaldes Tibet også "den tredje pol". Når dette is smelter, risikerer tibetanerne - og over en milliard andre mennesker i Øst-, Sydøst- og Sydasiens - at blive ofre for en række naturkatastrofer.

Når klimatopmødet skydes i gang i København, er det derfor afgørende, at der bliver fokus på verdens tag. Kinas misforståede overgreb på de tibetanske nomader viser, at klimaændringerne skaber strid om naturressourcerne og kan forårsage en række menneskerettighedskrænkelser, der kræver opmærksomhed fra alle verdens lande. Den kinesiske regering har i de sidste 60 år vist, at den ikke respekterer tibetanernes rettigheder, og fortsætter Kina ad den samme kurs, kan det være begyndelsen til enden for tibetansk kultur.

Støttekomiteen for Tibet er gået med i den globale Tibetbevægelses Tibet Third Pole arbejdsgruppe, der forsøger at sætte Tibet på dagsordenen i København under COP15 den 7.-18. december i år. Vi mener, at alle lande er forpligtet til at kæmpe for en aftale, der tilgodeser de lande, der ikke selv kan tale deres sag. Fremtiden for det tibetanske folk er derfor i hænderne på de politikere, der mødes i København for at aftale fælles klimamålsætninger. Tibet er et af de lande, der har mest at tabe, men mindst at skulle have sagt til topmødet.

Nyt fra og om Tibet

Nyheder af Kasper Lauritzen

Dødsdomme

Henrettelserne af tibetanere fordømmes

Kina har eksekveret de første dødsdomme efter demonstrationerne i Lhasa den 14. marts 2008. Den 20. oktober blev to tibetanske mænd, Lobsang Gyaltsen og Loyak, således henrettet i Lhasa efter, at de i april begge var blevet idømt dødsstraf for påstået mordbrand. Flere kilder, heriblandt den tibetanske eksilregering og det Tibetanske Center for Menneskerettigheder og Demokrati, oplyser, at i alt 4 tibetanere er blevet henrettet. Udover Gyaltsen og Loyak skulle det dreje sig om Penkyi fra Sakya County og en endnu unavngiven person, men disse oplysninger er ikke siden blevet bekræftet.

På basis af sin principielle modstand mod dødsstraf fordømte EU i en udtalelse udsendt den 29. oktober henrettelserne af Lobsang Gyaltsen og Loyak. Netop disse sager har dog yderligere kritikpunkter, som EU gjorde opmærksom på i udtalelsen:

”EU respekterer Kinas ret til at stille de, der har benyttet sig af vold, til ansvar, men understreger samtidig sin mangeårige modstand mod dødsstraf uanset omstændighederne. EU vil også pointere, at hvis dødsstraffen bibeholdes, skal de internationalt anerkendte minimumsstandarder respekteres. Det indbefatter, at alle tænkelige beskyttelsesforanstaltninger tages for at sikre en retfærdig retssag og et tilstrækkeligt forsvar. EU gentager sine bekymringer om de forhold, retssagerne blev ført under, særligt med hensyn til hvorvidt retssikkerheden og andre garantier for en fair rettergang blev overholdt. EU opfordrer Kina til at sløjfe alle

dødsdomme afsagt over for personer involveret i optøjerne i Lhasa i marts 2008”

Kilder: TCHRD, den 22. oktober, ICT, den 26. oktober og EU, den 29. oktober

Mord

Nye beretninger fra opstanden i Tibet

At overgrebene mod tibetanerne i marts og april 2008 var brutale bliver til stadighed bekræftet af nye vidnesbyrd. Den tibetanske ingeniør Kechog, der bor i USA, besøgte Tibet i år, hvor han indsamlede materiale, der dokumenterer nogle af de brutale overgreb mod tibetanske demonstranter.

Følgende er en øjenvidneberetning fra en 16-årig munk fra Jokhangklostret i Lhasa:

„Den 14. marts om eftermiddagen havde en større gruppe samlet sig på pladsen foran Jokhang, da flere lastbiler med kinesisk militær, paramilitær og politi pludselig dukkede op for at arrestere demonstranterne. De tibetanske demonstranter forsøgte alle at flygte fra soldaterne. Mange viftede med khatak tørklæder i deres hænder for at identificere sig selv som tibetanere.

Jeg så en ung mand, sandsynligvis i sine sene teenageår, blive forfulgt af nogle soldater. Han havde en khatak i hånden. Da soldaterne fangede ham, skubbede de ham omkuld, og derefter brugte de khataken til at kvæle ham med. Hans livløse krop lå på jorden; han var tilsyneladende død. Dette billede hjemsøger mig konstant, og jeg sover ikke godt om natten.”

Et andet vidnesbyrd fra den 14. marts i Lhasa omhandler den 28-årige tibetaner Tendar, der arbejdede i et kinesisk teleselskab.

Under en større demonstration blev Tendar ramt af et projektil fra de kinesiske sikkerhedsstyrker. Ved samme lejlighed blev han anholdt og kom på hospitalet for behandling af sit skudsår. På hospitalet blev han forhørt om sin rolle i demonstrationen, og han var gentagne gange offer for tortur under sin hospitalsindlæggelse. Da hans familie endelig fik adgang til hospitalet, var Tendar i store smerter, og han kunne ikke gå. Han havde ikke fået nogen behandling, og på trods af familiens ønske om at få ham udskrevet måtte Tendar blive på hospitalet i yderligere nogle dage.

Da familien endelig fik ham hjem, var han så ilde tilredt, at de forsøgte at få ham til behandling på andre sygehuse i Lhasa. På grund af rygter om hans deltagelse i demonstrationen, var der imidlertid ingen hospitaler, der turde behandle ham af frygt for represalier fra det kinesiske styre. Først efter tre dage hjemme lykkedes det at finde et hospital, der ville indlægge ham. Desværre var det for sent – Tendar døde senere af sine kvæstelser.

Kilde: Personlig kommunikation pr. email, oktober 2009

FN

Bekymring over Kinas brud på menneskerettighederne i Tibet

FN's højkommissær for Menneskerettigheder, Navanethem Pillay, udtrykte i en rapport den 15. september stor bekymring over de seneste urolig-

heder i Østturkestan og Tibet. Ifølge Pillay bunder urolighederne bl.a. i "diskrimination og manglende beskyttelse af minoriteters rettigheder."

I rapporten udtrykker hun sig i stærke vendinger og skyder skylden på det kinesiske styre: "Jeg har med bekymring fulgt de nylige uroligheder i Xinjiang Autonome Region og tidligere uroligheder i Tibet Autonome Region og i de omkringliggende områder. Jeg fordømmer volden og opfordrer de kinesiske myndigheder til at respektere menneskerettighederne og følge loven."

Det faktum at FN's menneskerettighedseksperter tager så stærk afstand fra Kinas minoritetspolitik understreger, at tibetanernes, mongolernes, uighuernes og manchuernes rettigheder tages seriøst på højeste niveau.

Journalisten Jean-Claude Buhrer-Solal tolker i en udtalelse Pillays rapport således:

"På grund af pres fra Kina, virker Tibet som et tabu i FN. Næsten alle er bange for at nævne Tibet, som om menneskerettighedskrænkelser stopper ved grænsen til bestemte lande, som i tilfældet med Kinas besættelse af Tibet. Derfor er det godt, at Pillay nævner det, omend i forsigtige toner. Efter flere års inaktivitet af FN, når det gælder Tibet, er tiden måske kommet til, at FN skal sende en fact-finding mission til Tibet, lige så vel som de bør sende en til Kina."

Kilde: Ngawang Choephel Drakmar-gyapon, www.phayul.com, den 15. september

Menneskerettigheder

Obama bør snakke Tibet med Kina

Den amerikanske præsident, Barack Obama, har været udsat for kritik fra flere sider, efter at han valgte at udsætte sit planlagte møde med Dalai Lama i Washington. Grunden var, at Obama ønskede at sikre de bedste forudsætninger op til mødet med den kinesiske præsident Hu Jintao i november.

En talsmand fra State Department, Ian Kelly, anerkendte, at Kina er en vigtig global aktør, og at amerikansk og kinesisk samarbejde er vigtigt, men at der også var grund til bekymring:

"Vi vil ikke negligere de bekymringer vi har angående uoverensstemmelser med Kina indenfor menneskerettighederne samt religions- og ytringsfrihed."

Obamas opgave er således at finde en balance mellem at udvikle stærke bånd til Kina og støtte Dalai Lama. Han må desuden overvinde kritikken fra de, der føler, at hans administration ikke gør nok for at skubbe Beijing frem mod en større respekt for menneskerettighederne.

I et åbent brev til Obama understreger Human Rights Watch vigtigheden af, at Obama er fortalere for menneskerettighederne, særligt når han rejser i lande, der er kendt for ikke at respektere dem. I brevet beder Human Rights Watch Obama specifikt nævne tibetanernes sag med særlig fokus på henrettelserne i kølvandet på protesterne i marts 2008.

Kilder: The Tibet Post, den 27. oktober og www.brw.org, den 6. oktober

Frihedskamp

Den Tibetanske Ungdomskongres markerer 40-års jubilæum

Den Tibetanske Ungdomskongres, TYC, der kæmper for et selvstændigt Tibet, fejrede den 7. november 40-års dagen for sin oprettelse. Selve højtid blev markeret ved at understrege deres erklærede mål om at genoprette Tibets tabte selvstændighed. Medlemmer af ungdomskongressen og hundreder af tilhængere samledes ved Tibetan Institute of Performing Arts, hvor de markerede dagen med den tibetanske nationalsang og et minuts stilhed for tibetanske helte. Præsidenten for ungdomskongressen, Tsewang Rigzin, annoncerede i en tale, at de accepterer Dalai Lamas lederrolle i den tibetanske frihedskamp, men at de ikke anerkender midelvejen og Dalai Lamas mål om autonomi.

Som repræsentant for eksilregeringen udtalte Dolma Gyari, at selvom eksilregeringen og den Tibetanske Ungdomskongres ikke har det samme erklærede mål, så er samarbejde stadig nødvendigt:

"Hvad enten vi arbejder for middelvejsløsningen eller søger selvstændighed, må vi ikke glemme, at det er Kinas Kommunistiske Parti, der er vores fælles modstander. I en situation som denne kan vi ikke tillade, at vore forskellige ideologier kommer i vejen for vor fælles frihedskamp. Hvis vi er fokuserede på vore ideologiske standpunkter, risikerer vi at komme i indbyrdes konflikt, og det vil ikke gavne det tibetanske folks frihedskamp".

Dolma Gyari understregede desuden, at frihedskampen skal foregå både i og udenfor Tibet:

"Den ukuelige tibetanske ånd i Tibet er grundstenen i Tibets modstand mod det kinesiske styre, og vi i det tibetanske eksilsamfund må arbejde på at holde denne ånd i live".

Ungdomskongressen er den største NGO i det tibetanske eksilsamfund i Dharamsala og har på verdensplan 35.000 medlemmer.

Kilde: Phayul, den 8. oktober

Protest

Landmænd i Østt Tibet i atypisk demonstration

I Øvre Lhodo regionen i Østtibets Dege Jodha amt har tibetanske landmænd vist deres utilfredshed med det kinesiske styre på en noget utraditionel vis. I perioden den 10.-13. marts i år lod landmænd fra fire landsbyer kvæg spise deres afgrøder som en fredelig protest mod den politibrutalitet, tibetanere har været udsat for siden opstanden i foråret 2008.

Som svar på protestaktionen arresterede de kinesiske myndigheder i oktober otte tibetanere, hvoraf mindst tre - Kalsang Gyaltsen, Thupten og Oygen Sonam - har været udsat for tortur under fængselsopholdet.

Efter protestaktionen har det lokale styre iværksat forskellige tiltag for at forstærke kontrollen over området. Blandt andet afholdes der nu obligatoriske, offentlige møder.

Kilde: Geshe Monlam Tharchin til Tibetan Bulletin, Tibets regering i eksil, den 30. oktober

Tawang

Dalai Lama besøgte omstridt region

Dalai Lama besøgte i starten af november i år byen Tawang i Arunachal Pradesh. Arunachal Pradesh er en delstat i det nordlige Indien, men Kina har i mange år gjort krav på området. Dalai Lamas tilstedeværelse vakte derfor særlig utilfredshed i Beijing, eftersom det kinesiske styre anser besøget for at være politisk.

Det er fjerde gang siden Dalai Lamas flugt fra Tibet i 1959, at Dalai Lama besøgte Tawang, der er hjemsted for det betydningsfulde Tawang kloster og en tibetansk befolkning. Netop på grund af Tawangs kulturelle og religiøse tilknytning til Tibet valgte Dalai Lama at takke ja til invitationen.

Kilde: India News, den 8. november

Tortur

Tibetansk munk død efter fængselsophold

Den tibetanske munk Phuntsop Lhundup, 32, døde i august i et fængsel i Lhasa, oplyser det Tibetanske Center for Menneskerettigheder og Demokrati. Phuntsop Lhundup deltog sammen med 300 andre munke fra Drepung klostret i en protestdemonstration den 10. marts 2008 mod det kinesiske styre. Samme dag blev han anholdt, og siden har ingen været i kontakt med ham. Hverken hans familie eller de andre munke vidste, at han i hele perioden befandt sig i et fængsel i Lhasa.

Phuntsop Lhundup døde i fængslet efter gennem længere tid at have været udsat for underernæring og tortur. Hans lig blev afleveret til fjerne slægtninge i midten af august i år.

Kilde: TCHRD, den 10. september

Internet

3 tibetanere anholdt i Sogdzong amt i Østt Tibet

3 tibetanere, Gyaltsen, 25, Nyima Wangchuk, 24, og Yeshe Namkha, 25, blev anholdt den 1. oktober. Siden har ingen hørt fra dem, og politiet har nægtet de arresterede nogen form for kontakt med deres familier.

Ifølge en anonym kilde har politiet overvåget Gyaltsens, Wangchuks og Namkhas færden på internettet og deres brug af chatforums. De har alle distribueret billeder og taler af Dalai Lama, og politiet har desuden anklaget dem for at have været i kontakt med personer uden for landets grænser.

Kilde: Tibet Post, den 17. oktober

Demonstrationer

20 tibetanere anholdt for "afvigende holdninger"

20 tibetanere blev den 29. august anholdt i to forskellige protestdemonstrationer mod det kinesiske styre. Nogle af anholdelserne skete efter en indvielse i Tashi Gephel Ling klostret i Chaktsa, hvor en gruppe tibetanere rev et kinesisk flag i stykker. Ifølge en kilde skrev de 'Selvstændigt Tibet' og andre protibetanske slogans på resterne af det iturevne flag og hejste det tibetanske flag i stedet.

Yderligere en gruppe blev anholdt senere samme dag, da over 1000 tibetanere mødtes og sang hyldestsange for Dalai Lama. Blandt de anholdte var to mindreårige - den 14-årige Dhamchoe og hans bror Sonam Yonten på 10 år.

Stemningen i området har siden været trykket. Myndighederne har

udstationeret patruljerende tropper for at undertrykke nye optøjer, og lokale har set i omkring tyve militære køretøjer i området.

Kilde: Phayul, den 31. august

Tog

Ny Jernbane til Tibet

Konstruktionen af en nye jernbane, der skal forbinde Chengdu med Lhasa, er planlagt og påbegyndes muligvis snart. Kinesiske medier meddelte i august, at konstruktionen af jernbanen ville begynde i september, men det blev kort efter afvist fra officiel kinesisk side.

Ifølge China Daily vil den nye jernbane blive 1629 km lang, og den skal forkorte rejsetiden i tog mellem Chengdu og Lhasa fra 45 til 8 timer. Når jernbanen bliver en realitet, skal den medvirke til at udvikle regionerne på sin vej både i funktion af godstransport for områdernes mineraler, men også på grund af stigende turisme.

For at jernbanen skal blive en realitet, skal flere tekniske udfordringer løses. Jernbanen vil krydse områder med permafrost, risiko for sten- og jordskred og et lavt indhold af oxygen i luften på grund af højderne.

Embedsmænd fra Kinas Jernbaneministerium understreger, at Sichuan-Tibet jernbanen vil blive en vigtig del af fremtidens infrastrukturelle netværk, men at projektet stadig ikke er påbegyndt, og at der endnu ikke er nogen tidshorisont på projektet.

Projektet er tidligere udskudt på grund af tekniske vanskeligheder og manglende investeringer.

Kilde: Xinhuanet, den 31. august.

Drabyer saltsøen i Vesttibet indeholder rige forekomster af grundstoffet litium, der har været udvundet her siden 1982.

Mineraler

Tibets undergrund er 600.000.000.000 yuan værd

Ifølge Afdelingen for Land og Ressourcer i Tibet Autonome Region findes der mineralforekomster til en værdi af over 600 milliarder renminbi svarende til ca. 450 milliarder kroner i regionen, der dækker ca. halvdelen af det oprindelige Tibet.

Ifølge en kinesisk undersøgelse findes der mere krom og kobber i Tibet,

end der gør i nogle af de kinesiske provinser.

Fund af i alt 102 forskellige slags mineraler er konstateret i TAR, og der er etableret 9 nøglezoner, der skal bruges til udvikling af mineindustrien. Det drejer sig blandt andet om kobber, jern og saltminer fordelt over flere områder.

De kinesiske myndigheder offentliggjorde desuden i oktober, at „den hemmelige kilde til Kinas energi-uafhængighed“ ligger gemt i Tibets permafrost i form af frossen, flydende

metan. En repræsentant for Kinas Ministerium for Landressourcer sagde den 14. oktober, at „vore geologer har fundet de største underjordiske reserver af metanforbindelser under Tibets og Qinghais is“. Denne metan indeholder energi svarende til 255,5 milliarder tønder råolie, hvilket er 200 gange mere end Kinas nuværende olieproduktion.

Kilder: Xinhuanet, den 12. september og AsiaNews, den 15. oktober

Ytringsfrihed

Grundlæggeren af en tibetansk, kulturel hjemmeside idømt 15 års fængsel

Kunchok Tsephel, en embedsmand i den kinesiske regerings miljøafdeling og grundlæggeren af den indflydelsesrige litterære hjemmeside, Chodme ('smørlampe', www.tibetcm.com), er blevet idømt 15 års fængsel for at have 'afsløret statshemmeligheder'. Nogle af anklagerne har relation til indholdet på hjemmesiden, der har til hensigt at beskytte tibetansk kultur og informere om sidste års protester i Tibet.

Den 39-årige Konchok Tsephel blev arresteret den 26. februar. Ved samme

lejlighed blev hans hus gennemført og hans computer, kamera og mobiltelefon blev konfiskeret. Den 12. november modtog han dommen på 15 års fængsel under en lukket retssag.

Kunchok Tsephel blev født ind i en nomadefamilie i 1970 i Amdo, Østt Tibet. Han har studeret på Beijing National University og taler flydende engelsk, tibetansk og kinesisk. I 2005 etablerede han sin hjemmeside om tibetansk kunst og litteratur sammen med en ung tibetansk digter, Kyabchen Dedrol. Hjemmesiden er flere gange blevet lukket af de kinesiske myndigheder i de seneste år. Kunchok Tsephel har tidligere siddet i fængsel, da han i 1995 blev anholdt for mistanke om politiske aktiviteter. Her

blev han forhørt og tortureret, inden han efter 2 måneder blev løsladt uden domsafsigelse.

"Hans familie har gennemlevet et 9 måneders pinefuldt forløb, efter Kunchok forsvandt i februar. Nu er de endnu mere frustrerede efter hans lange dom. Fordi anklagen handler om statshemmeligheder, kender de ikke årsagerne til, hvorfor dommen blev på 15 år, og han er under retssagen tilmed blevet nægtet en advokat", udtaler en af Kunchoks nære venner.

Kilde: ICT, den 16. november

Soldat overvåger fra tag i den tibetanske bydel i Lhasa. Foto © Vivi Walter

Danske Tibetnyheder

Principper

DANSKE POLITIKERE STÅR FAST TRODS KINESISKE STRAFFEAKTIONER

Der var en del debat om Lars Løkke Rasmussens (V) møde med Dalai Lama i København den 29. maj i år, men den stilnede hurtigt af, da de fleste politikere støttede mødet. Nu viser det sig, at Kina i det stille har straffet Danmark for Løkkes modtagelse af Dalai Lama, men at de involverede parter alle har forsøgt at nedtone de kinesiske straffeaktioner. Politiken bragte den 12. oktober to artikler om sagen, den ene baseret på aktindsigt i Udenrigsministeriets dokumenter.

Som svar på et §20-spørgsmål (se boks) stillet af Peter Skaarup (DF) den 7. august bekræftede udenrigsminister Per Stig Møller (KF) den 21. september, at der har været visse problemer i forholdet mellem det kinesiske styre

i Beijing og den danske regering. Den kinesiske utilfredshed er blandt andet kommet til udtryk ved, at Kina har meldt afbud til klimamøder afholdt på dansk jord. Desuden forklarede Per Stig Møller, at flere danske virksomheder har oplevet problemer med deres forretninger i Kina. Han undlod dog at sige hvilke virksomheder, der er tale om.

Reaktionerne fra kinesisk side har pustet til debatten blandt danske politikere og i de danske medier.

Der har gennemgående været stor opbakning bag regeringens beslutning om at mødes med Dalai Lama uagtet tendenserne til, at det bilaterale forhold mellem Kina og Danmark tilsyneladende er blevet forværret.

Følgende er udtalelser fra politikere om mødet mellem Lars Løkke Rasmussen og Dalai Lama:

Socialdemokraternes udenrigsordfører, Mogens Lykketoft, mener, at Kinas reaktioner er „ude af proportio-

ner“, men siger yderligere, at vi skal se fremad og forsøge at genetablere det gode forhold med Kina:

„Vi skal selvfølgelig fastholde, at det var rigtigt at mødes med Dalai Lama, men på den anden side skal vi arbejde for at skabe et godt samarbejdsklima. Kina er vigtigt økonomisk, når det gælder spørgsmålet om Nordkorea, i forhold til klimaet og på en lang række andre punkter, og derfor skal vi holde balancen mellem at mødes med Dalai Lama og samtidig bevare de gode relationer“.

Holger K. Nielsen, medlem af det Udenrigspolitiske Nævn for SF, er enig med Mogens Lykketoft i, at det er rigtigt at forsøge at reparere på det dansk-kinesiske forhold. Samtidig slår han dog fast, at „principper ikke kan gøres op i penge“. „Vi ved jo, at et møde med Dalai Lama koster nogle ordrer til erhvervslivet, men det er der ikke noget at gøre ved. For det her handler også om at holde fast i ytringsfriheden og menneskerettighederne, og derfor er der en grænse for, hvor meget vi kan bøje af“, siger Holger K. Nielsen. Pia Kjærsgaard (DF) bakker ligeledes op om mødet, men ønsker en hårdere retorik fra regeringens side: „Vi må ikke lade os trampe på - heller ikke under hensyn til økonomiske interesser. Og vi kan altså ikke acceptere, at kineserne opfører sig, som de gør i den her sag. Regeringen skal stå frem og sige, at vi står ved mødet, og det var rigtigt at tage det i stedet for at gemme sagen af vejen“.

Politikerne har også været på banen i andre sammenhænge. Da de kinesiske myndigheder henrettede mindst 2 tibetanere i oktober, tog Hanne Agersnap (SF) således sagen op i Folketingets Europaudvalg. Henrik Larsen, der er sekretær for Pernille Frahm (SF), deltog den 18.-19. november i den 5. verdensparlamentariske konference om Tibet i Rom og blev dermed den første danske deltager i et sådant forum.

Kilder: Politiken, den 12. oktober og Folketingets hjemmeside, www.ft.dk

UDENRIGSMINISTERIET

Den 21. september 2009
Udenrigsudvalgets spørgsmål 237 af 7. august 2009
stillet af Peter Skaarup (DF) til skriftlig besvarelse (Alm. del)

Spørgsmål 237 fra udenrigsudvalget til udenrigsministeren:

„Kan ministeren oplyse, hvilke reaktioner Danmark har mærket fra Kina på Dalai Lamas besøg i Danmark, herunder om danske statsborgere er blevet nægtet indrejse til Kina/Hongkong/Tibet eller udvist fra disse steder i kølvandet på Danmarks modtagelse af Dalai Lama, og i bekræftende fald hvad agter udenrigsministeriet at foretage sig?“

Svar:

Fra kinesisk side har man protesteret officielt over, at statsministeren og jeg mødtes med Dalai Lama den 31. maj 2009. Fra kinesisk side finder man, at besøget i Danmark har undermineret Kinas vitale interesser og derfor har skadet det bilaterale forhold alvorligt.

Vi kan konstatere, at officielle besøgsudvekslinger efterfølgende er blevet aflyst eller nedprioriteret på kinesisk foranledning, samt at enkelte danske virksomheder oplever problemer på det kinesiske marked, som måske er forbundet med negative reaktioner på besøget.

Udenrigsministeriet er ikke bekendt med sager, hvor de kinesiske myndigheder har udvist eller nægtet indrejse til danskere med henvisning til Dalai Lamas besøg i Danmark.

Regeringen er i dialog med den kinesiske regering om spørgsmålet.

NY RAPPORT:

SITUATIONEN I TIBET ER FORVÆRRET

EN NY RAPPORT OM TIBET, SOM KINAUDVALGET I DEN AMERIKANSKE KONGRES UDGAV DEN 22. OKTOBER, DOKUMENTERER, AT SITUATIONEN I TIBET ER BLEVET FORVÆRRET PÅ FLERE OMRÅDER I LØBET AF 2008 OG 2009. VI BRINGER HER EN OVERSÆTTELSE AF RAPPORTENS HOVEDKONKLUSIONER OG HENVISER DESUDEN TIL RAPPORTEN SELV, DER ER SPÆKKET MED VÆRDIFULD INFORMATION, HERUNDER 685 NOTER MED KILDEHENVISNINGER.

Oversat af Anders Højmark Andersen

I løbet af perioden for Udvalgets årsrapport for 2009 har den kinesiske regering og kommunistpartiet forstærket den politik og de tiltag, der gav anledning til frustration blandt tibetanere forud for den bølge af protestaktioner, der begyndte i marts 2008. Tibetanere er fortsat med at udtrykke deres modstand mod kinesiske politikker gennem bl.a. politiske demonstrationer. Som et resultat af den kinesiske regerings og partiets politikker og kampagnen om at „opdrage“ tibetanere om deres forpligtelse til at overholde politikker og love, som mange tibetanere mener skader deres kulturelle identitet og kulturarv, er niveauet af undertrykkelse af ytrings-, religions-, forsamlings- og foreningsfriheden steget yderligere.

DIALOG

Klimaet for dialogen mellem Dalai Lamas repræsentanter og embedsmænd fra den kinesiske regering og partiet forværres fortsat: begge parter henviser nu til, at dialogen er gået i stå. De vigtigste resultater af den 8. formelle dialogrunde mellem Dalai Lamas repræsentanter og partiembedsmænd var Dalai Lamas udsendings overrækkelse af et detaljeret memorandum om de tibetanske forslag om „ægte selvstyre“, partiets afvisning af dette memorandum og partiets fortsatte insistensen på, at Dalai Lama skal opfylde nye forhåndsbetingelser for dialogen. Memorandumets fokus på de områder for tibetansk autonomi, som allerede er etableret af den kinesiske regering, kunne tænkes at anspore de kinesiske embedsmænd til at genoptage dialogen.

RELIGION

Regeringen har i det seneste år brugt institutionelle, uddannelsesmæssige, juridiske og propagandakanaler til at presse de tibetanske buddhister til at ændre deres religiøse opfattelser og ønsker. Kinesiske embedsmænd er begyndt at anvende en mere kategorisk tone, når de udtrykker deres beslutsomhed om at udvælge den næste Dalai Lama og for at presse tibetanere i Kina til kun at acceptere en Dalai Lama, der er godkendt af den kinesiske regering. Regeringens øgede anstrengelser for at miskreditere Dalai Lama og transformere den tibetanske buddhisme til en doktrin, der fremmer regeringens standpunkter og politik, har resulteret i fortsatte tibetanske krav om religionsfrihed og Dalai Lamas hjemvenden til Tibet.

UDVIKLING

Regeringen fortsætter med en partiledet udviklingspolitik, der prioriterer konstruktionen af infrastruktur og udnævner støtte til Dalai Lama som hovedforhindringen for tibetansk udvikling. Regeringen offentliggjorde et nyt infrastrukturprojekt „omformningen“ af Lhasa som efter planerne skal stå færdigt i 2020, samme år som regeringen planlægger at færdiggøre flere nye jernbaner, der skal krydse det tibetanske plateau. TAR's kommunistiske parti og Ministeriet for Jernbaner drøftede i maj 2009, om man skulle fremskynde konstruktionen af jernbaner til TAR. I august 2009 bekendtgjorde statslige kinesiske medier, at arbejdet på jernbanen mellem Sichuan og Tibet ville begynde. Det potentielle omfang af de demografiske, økonomiske og miljømæssige konsekvenser, som en Sichuan-Tibet jernbane vil få på de autonome tibetanske områder i Kina, kan langt overstige konsekvenserne af Qinghai-Tibet jernbanen, der blev åbnet i juli 2006. Tibetanske protester imod udviklingsprojekter, der vedrørte udvindingen af naturrigdomme, førte i flere tilfælde i løbet af 2009 til sammenstød mellem tibetanere og kinesiske regerings- og sikkerhedsmandskab.

TANKEKONTROL

Regerings og partiets indgreb mod tibetanske samfund, klostre, skoler og arbejdspladser efter bølgen af tibetanske protestaktioner, der begyndte den 10. marts 2008, fortsatte i 2009. Sikkerhedsindsatsen blev intensiveret i visse tibetanske områder i en periode på en måned i februar og marts, der omfattede en række følsomme mærkedage. Som følge af intensiverede sikkerhedsforanstaltninger og håndhændede overgreb mod demonstranter var der færre tibetanske politiske protestaktioner i 2009, og de var mere kortvarige end demonstrationerne i marts og april 2008. Udvalgets Database over Politiske Fanger omfattede i september 670 sager – et tal der med sikkerhed er ufuldstændigt – om tibetanere tilbageholdt fra og med den 10. marts 2008 for at udøve deres ret til fx ytrings-, religions-, forsamlings- eller foreningsfrihed.

Kilde: Congressional-Executive Commission on China: Special Topic Paper: Tibet 2008-2009. Washington 2009. Kan downloades fra www.cecc.gov.

DIALOGEN ER KØRT FAST

Sidste år brugte politikere fra V, KF, S, RV og NA den igangværende dialog mellem Dharamsala og Beijing som undskyldning for ikke at blive hjemme fra OL i Beijing som protest imod Kinas overgreb i Tibet i marts og april 2008. Kina havde nemlig indvilliget i at mødes med repræsentanter for Dalai Lama et par måneder efter opstanden. Nu er dialogen gået i stå. Rapporten fra den amerikanske Kongres' Kinaudvalg analyserer, hvordan nye kinesiske pseudokrav til Dalai Lama har bidraget til dødvandet. Vi har oversat de væsentligste passager fra side 14-17.

Oversat af Anders Højmark Andersen

Dalai Lamas særlige udsending Lodi Gyari og udsending Kelsang Gyaltzen ankom til

Beijing den 30. oktober 2008, for at deltage i den ottende formelle dialogrunde siden genoptagelsen af sådanne kontakter i 2002. [...] Til embedsmænd i det Kommunistiske Partis Arbejdsafdeling for en Forenet Front (AFF) afleverede Dalai Lamas udsendinge et memorandum [se Sneløven 2009 nr. 1, red.], der fremlagde forslag om "ægte autonomi for det tibetanske folk." Memorandumet siger i sin introduktion, at Du Qinglin [lederen af AFF, red.] under den syvende dialogrunde i juli 2008 havde "budt forslag fra Hans Hellighed Dalai Lama om Tibets stabilitet og udvikling velkommen", og Zhu Weiqun [souschef i AFF, red.] havde "endvidere sagt, at de gerne ville høre om vore synspunkter vedrørende graden eller karakteren af autonomi, som vi søger, såvel som vedrørende alle aspekter af regionalt selvstyre inden for rammerne af Folkerepublikkens grundlov." Memorandumet "redegør for vore synspunkter om ægte selvstyre og for, hvordan den tibetanske nationalitets specielle behov for autonomi og selvstyre kan opfyldes gennem principperne i Den Kinesiske Folkerepubliks grundlov, som vi forstår dem".

PARTIKADRER ANGRIBER DALAI LAMA OG FREMSÆTTER FORHÅNDSBETINGELSER

Dagen efter at Dalai Lamas udsendinge vendte tilbage til Indien, sagde lederen af AFF, Du Qinglin, at Dalai Lama skulle "korrigere sine politiske forslag fundamentalt". Du udtalte, at Kina "på intet tidspunkt og under ingen omstændigheder" ville tolerere "den mindste tøven eller afvigelse" fra, hvad Du karakteriserede som spørgsmålet om at "opretholde den nationale enhed og territoriale integri-

tet". "Tibets 'uafhængighed' går ikke an, 'halv-uafhængighed' går ikke an, og 'uafhængighed i forklædning' går heller ikke an", sagde han. [...]

Du gentog under den ottende dialogrunde et krav om, at Dalai Lama personligt opfylder de "fire ikke-støtter" [four no supports, red.]*, et sæt af forhåndsbetingelser for dialogen, som Du første gang bad udsendingene overbringe til Dalai Lama under den syvende dialogrunde i juli. De nye forhåndsbetingelser forsøger at holde Dalai Lama ansvarlig for tibetanske synspunkter og handlinger, som han ikke støtter, og som modsiger hans politik og råd, fx at arbejde for tibetansk uafhængighed og diskutere muligheden for at bruge vold i en sådan kampagne. De "fire ikke-støtter" presser Dalai Lama til at påtage sig en aktiv rolle som talsmand for den kinesiske regerings politiske mål.

Zhu Weiqun [...] beskyldte [den 10. november 2008] "løsrivelsesklubben" for at forsøge at svække centralregeringens autoritet [...] og udsendingene for have et "mindstemål af oprigtighed", fordi tibetanerne i mere end 20 år har efterlyst oprettelsen af, hvad Zhu kaldte en "større Tibet Autonom Region" et mål som Zhu betegnede som "urealistisk og absolut umuligt". Zhu gentog regeringens afvisning af at diskutere "Tibet-spørgsmålet", men bekræftede regeringens villighed til at tillade Dalai Lama og "nogle af dem hos ham" at vende tilbage til Kina, hvis Dalai Lama først opfylder et antal forhåndsbetingelser.

HVERKEN DE KINESISKE EMBEDSMÆND ELLER DALAI LAMA SER NOGEN FREMSKRIDT

Zhu sagde i november 2008 på en SCIO pressekonference, at dialogen ikke har gjort fremskridt og gav skylden til udsendingenes forslag om at skabe et forenet tibetansk admini-

strativt område. [...] I et interview i marts 2009 sagde Zhu, at den ottende dialogrunde var "kørt fast i en meget vanskelig position" og gav igen Dalai Lama og udsendingene skylden. [...] Zhu opfordrede Dalai Lama til at "reflektere over sine handlinger, stoppe de voldelige separatistaktiviteter og slå ind på 'vejen til patriotisme'". [...]

Dalai Lama fortsatte med at udtale, at han ikke søger uafhængighed, men "ægte autonomi" (eller "meningsfuld autonomi") til det tibetanske folk. [...] Under Udvalgets 2009 afrapporteringsår udtrykte Dalai Lama åbent sin skuffelse over den kinesiske regering og sin bekymring over den tibetanske kulturs og kulturarvs fremtid. "Selvom min tiltro til den kinesiske ledelse mht. Tibet bliver mindre og mindre, forbliver min tillid til det kinesiske folk usvækket", fortalte han politikere i Europa-Parlamentet i december 2008. I et interview i maj 2009 sammenlignede Dalai Lama, hvad han beskrev som "den tibetanske nation, en gammel nation med en unik kulturarv," med at "gennemgå, hvad der ligner en dødsdom".

Kilde: Congressional-Executive Commission on China: Special Topic Paper: Tibet 2008-2009. Washington 2009

Note:

* *Xinhua skrev den 6. juli 2008, at "de 4 ikke-støtter" opfordrer Dalai Lama til at "afgive et åbent og eksplicit løfte og handle tilsvarende" om, at han "ikke ville støtte aktiviteter, der har til formål at forstyrre og sabotere de Olympiske Lege i Beijing"; "ikke støtte eller prøve at lave sammensværgelser eller opfordre til voldelige, kriminelle aktiviteter"; "ikke støtte, men tage initiativ til at stoppe, de voldelige terroristaktiviteter i 'Tibetan Youth Association'" [Tibetan Youth Congress, red.]; og "ikke støtte nogen forslag [zbuzhang] eller aktiviteter, der søger at opnå 'Tibets uafhængighed' eller splitte moderlandet".*

TIBETANSK-KINESISKE FÆLLESNÆVNERE

DEN 6.-8. AUGUST MØDTE EN RÆKKE TIBETANSKE OG KINESISKE MENINGSDANNERE I GENÈVE FOR AT DISKUTERE, HVAD DE KAN ENES OM, NÅR DET GÆLDER KAMPEN FOR TIBETANERNES RETTIGHEDER. KONFERENCEN 'FINDING COMMON GROUND' VAR ARRANGERET AF INTERNATIONAL FELLOWSHIP OF RECONCILIATION OG SWISS TIBETAN FRIENDSHIP ASSOCIATION OG HAVDE OGSÅ DELTAGELSE AF DALAI LAMA. DETTE ER KONFERENCENS SLUTDOKUMENT.

Oversat af Anders Højmark Andersen

UDTALELSE FRA DEN SINO-TIBETANSKE KONFERENCE OM AT 'FINDE ENIGHEDER'

I Genève blev der den 6.-8. august 2009 afholdt en konference om at 'Finde Enigheder' med deltagelse af kinesiske og tibetanske akademikere, uddannelsesfolk, forfattere og fortalere for menneskerettigheder. Formålet med konferencen er at informere det kinesiske folk og verdenssamfundet om, at den tibetanske kultur og levevis er alvorligt truet, og at det tibetanske folks menneskerettigheder bliver krænket groft af det kinesiske regime. Derudover har konferencen til formål at opstille en række effektive metoder til at støtte det tibetanske folk i deres kamp for at genvinde deres frihed og fremme bevarelsen af deres enestående kultur. På denne måde følger konferencen også op på de dybfølte bemærkninger, som Dalai Lama kom med i sin åbningstale.

På baggrund af disse mål er konferencen nået frem til de følgende fælles holdninger:

I. Fundamentale værdier og principper

Konferencen har fulgt de fundamentale åndelige værdier og principper, der er fastlagt i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder, som inkluderer frihed, demokrati, retssikkerhed, menneskerettigheder, lighed og multikulturel sameksistens.

II. Oprindelsen til det tibetanske problem

1. Det tibetanske problems rod ligger ikke i en konflikt mellem det kinesiske folk og det tibetanske folk, men i Folkerepublikkens autoritære styre og i det kulturelle folkemord i Tibet.
2. Regeringen i Beijings påstand om, at 'Tibet altid har været en del af Kina' er faktisk forkert.
3. Tibetansk kultur, religion, sprog og levevis er på randen af udryddelse.
4. Det tibetanske folk er blevet frataget deres fundamentale menneskerettigheder, inklusive retten til national selvbestemmelse, politisk deltagelse og religiøs tro.
5. Den kinesiske regerings officielle medier forvrænger det tibetanske problems natur og opdanner til konfrontation mellem de to folk.

III. Måder at løse det tibetanske problem på

1. Respektér det tibetanske folks fundamentale rettigheder, inklusive retten til politisk deltagelse og retten til religions- og trosfrihed.

2. Løsningen på det tibetanske problem hænger nært sammen med demokratiseringen af Kina.
3. Det kinesiske folk bør reflektere over Han chauvinismen og fuldt ud respektere den tibetanske kultur og levevis.
4. Den kinesiske regering skal efterleve princippet om retssikkerhed.
5. Deltagerne respekterer fuldt ud Hans Hellighed Dalai Lamas middelevspolitik.
6. Hans Hellighed Dalai Lamas umistelige ret til at vende tilbage til sit hjemland skal respekteres.

IV. Anbefalinger til den tibetanske eksilregering

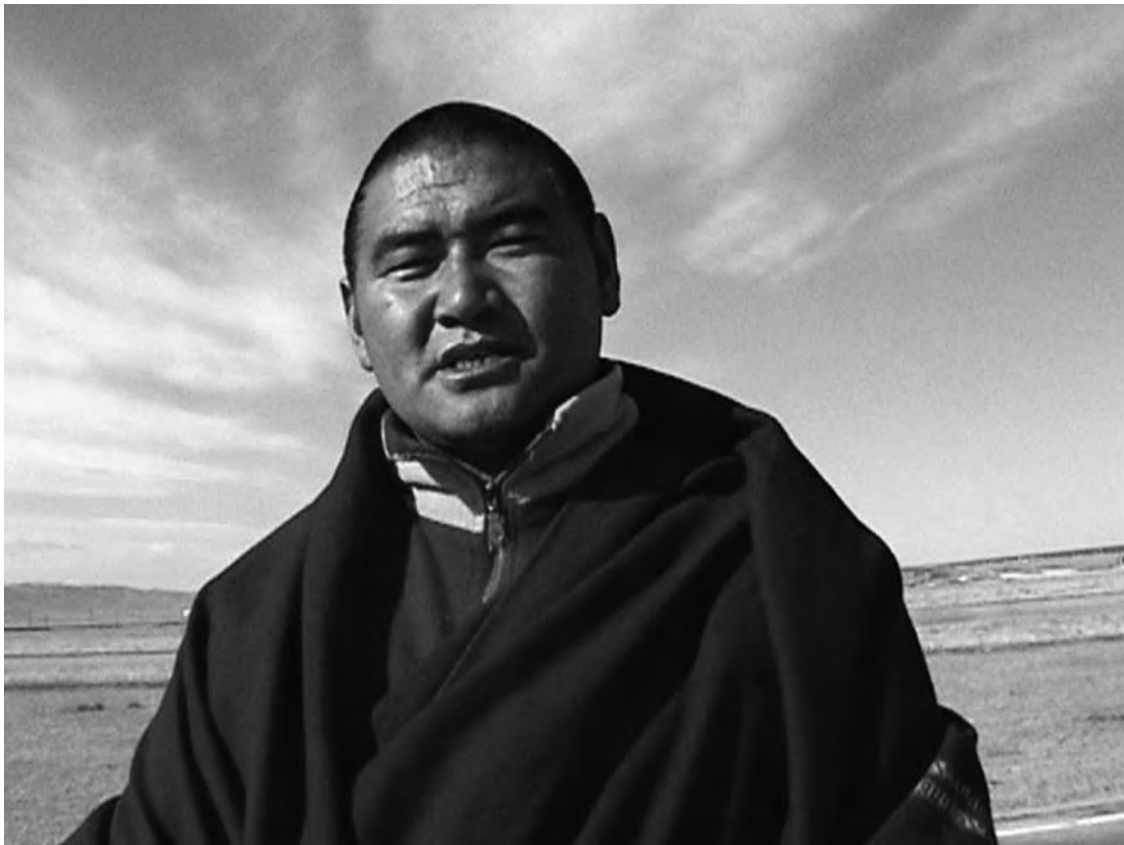
1. At etablere sino-tibetanske venskabsforeninger, sino-tibetanske fora og NGO'er over hele verden for at fremme kulturel udveksling og følelsesmæssige bånd mellem de to folk.
2. At etablere et videnskabeligt institut, hvor kinesiske og tibetanske forskere kan fremme studiet af Tibets historie og kultur med det formål at genopdage historiske fakta.
3. At iværksætte metoder der kan modvirke det kinesiske regimes blokkering af information om Hans Hellighed Dalai Lama og det tibetanske spørgsmål. Dette ville lette adgangen til uafhængig information for det kinesiske folk og verdenssamfundet.
4. At skabe favorable betingelser for at Hans Hellighed Dalai Lama kan fremme sine værdier overfor det kinesiske samfund som et bidrag til fornyelsen af åndelige værdier blandt det kinesiske folk.

Det er den sino-tibetanske konferences fælles ønske, at det tibetanske folk genvinder sin frihed, og at udryddelsen af tibetansk kultur forebygges. Vi deler en fundamental overbevisning: frihed er af højeste værdi; tibetansk kultur er en uvurderlig skat iblandt menneskehedens mange kulturer. Uden frihed for Tibet bliver der ingen frihed for Kina. Udryddelsen af tibetansk kultur vil ikke kun være en tragedie for det tibetanske folk, men en skændsel for det kinesiske folk og et uerstatteligt tab for hele menneskeheden.

Deltagerne i den Sino-Tibetanske Konference i Genève, den 8. august 2009

Dokumentet er oversat fra en engelsk udgave af den oprindelige kinesiske tekst. Se www.tibet-china-conference.org.

Medinstruktøren af Jigdrel, Jigme Gyatso.

Hjælp Dhondup Wangchen!

Dhondup Wangchen, 34, er en tibetansk filminstruktør, der sidder fængslet i Tibet. Han blev anholdt i marts 2008 efter at have filmet nogle tibetanere og interviewet dem om livet i Tibet. Spørgsmålene handlede blandt andet om deres holdninger til det kinesiske styre, Dalai Lama og de Olympiske Lege i Beijing.

Det lykkedes at få optagelserne ud af Tibet, og de er senere blevet lavet til en 25 minutter lang dokumentarfilm med titlen Jigdrel (engelsk: Leaving Fear Behind). Filmen har været vist i mere end 30 lande, blandt andet i Danmark, hvor den trak fulde huse til forestillingen under Tibet Filmfestival 2009 i København.

Dhondup Wangchen er blevet sigtet for at "opildne til separatisme". Han sidder nu i et fængsel i Xining, Østt Tibet (hovedstad i den kinesiske Qinghai provins), og retssagen mod ham er gået i gang. Hans familie havde i første omgang valgt en advokat til at repræsentere ham, men de kinesiske myndigheder har forbudt advokaten at arbejde for ham. Der er derfor begrundet mistanke om, at retssagen ikke vil få et retfærdigt forløb.

Dhondup Whangchen har under sit fængselsophold oplevet at blive tortureret og har ikke modtaget den lægehjælp, han har krav på. Han lider af Hepatitis B. Dhondup Wangchen er gift og har 4 børn, der alle lever i eksil i Dharamsala, Indien.

Vi opfordrer alle til at hjælpe Dhondup Wangchen. På www.tibetnetwork.org kan du sende en e-mail til Qinghais partisekretær, Qiang Wei, og opfordre til, at Dhondup Wangchen frifindes og løslades øjeblikkeligt.

Europæisk møde for Tibetorganisationer

Af Kasper Lauritzen

Fra den 16. til den 18. oktober afholdt ITSN et regionalt europæisk møde i Dublin, Irland. Støttekomiteen for Tibet sendte to repræsentanter afsted – bestyrelsesmedlem Margot Donkersloot og redaktør for Sneløven Kasper Lauritzen. Over 50 repræsentanter fra 17 forskellige nationaliteter deltog, og desuden var en repræsentant fra den tibetanske eksilregering med som observatør.

Mødet havde til formål at give input til nationale Tibetorganisationers arbejde og dermed give dem bedre forudsætninger for at implementere ITSN's strategiplan. Der var blandt andet oplæg om den nuværende situation i Tibet, fundraisingstrategier, arbejdet med lokale medier og opbygning af politisk støtte. Derudover var meget af tiden baseret på arbejde i workshops, under hvilke Tibetgrupper fra forskellige lande kunne dele ud af deres erfaringer.

Et af de mest aktuelle emner, der blev diskuteret på mødet var arbejdsgruppen Tibet Third Pole. Tibet Third Pole har

til formål at sætte fokus på klimaforandringerne op til klimatopmødet i København til december, og det blev diskuteret, hvad vi skal gøre for at sætte Tibet på dagsordenen. Resultaterne vil kunne ses i december, når klimatopmødet er skudt i gang.

Derudover var der fokus på ITSN's aktuelle kampagner. ITSN har på deres hjemmeside månedlige kampagner for politiske fanger i Tibet, hvor man kan hjælpe tibetanere, der sidder uretmæssigt fængslet. Gyaljong Tsetrin, fætter til den fængslede filminstruktør Dhondup Wangchen, pointerede ved mødet betydningen af, hvor vigtigt vores støtte til politiske fanger er.

Det høje deltagerantal understreger opbakningen til Tibet i størstedelen af Europa. Støttekomiteen for Tibet valgte at deltage for at markere vores støtte til et internationalt samarbejde for Tibet og samtidig kan det forhåbentlig bane vejen for et større integreret samarbejde både på europæisk plan, men særligt med de nordiske lande.

ANNONCE

Den tibetanske restaurant Himalaya inviterer til fejring af 20-året for tildelingen af Nobels Fredspris til H. H. Dalai lama

En aften med bønner fra herboende nonner og munke samt en fortælling af Lakha Lama eller Tenpa om, hvad det har betydet for tibetanerne, at H. H. Dalai Lama modtog Nobels Fredspris den 10. december 1989.

Der vil også blive vist en sjælden dokumentarfilm om H. H. Dalai Lama, og der serveres en 7-retters speciel tibetansk menu.

Tid: Fredag den 11. december kl. 17:00

Pris: Kr. 200,-

Bordbestilling: På grund af begrænset plads anbefaler vi en hurtig tilmelding!

Restaurant Himalaya
Herluf Trolles gade 5
1052 København K
Telefon: 3332 3708
www.himalayarest.dk

Tibet Third Pole

Advocating Tibetan Stewardship
of Tibet's Natural Resources

KLIMATEMA

Dette nummer af Sneløven står i klimaets tegn. Det skyldes selvfølgelig klimatopmødet i København, COP15, men også at de globale klimaforandringer og især, hvordan den kinesiske regering har valgt at reagere på disse, for tiden forårsager stadigt voldsommere omvæltninger i det tibetanske samfund. Klimaforandringerne er betydeligt kraftigere i Tibet end i de fleste andre steder i verden, og tibetanerne er uheldige at være underlagt et styre, der fuldstændig ignorerer deres ret til selvbestemmelse. Den kinesiske regering vælger i disse år at gribe radikalt ind overfor tibetanernes tusindårige tradition for nomadebrug og forflytter hundredtusinder af nomader til små bysamfund, hvor de intet har at tage sig til. Det gør de kinesiske myndigheder, fordi de fejlagtigt påstår, at nomaderne gennem deres dyrehold nedbryder græsgangene og dermed truer miljøet ved Kinas vandforsyning, idet både Den Gule Flod og Yangtze udspringer på det tibetanske plateau. I virkeligheden er det bl.a. Kinas begrænsning af

nomadernes bevægelsesfrihed, der nedbryder græsgangene. Den reelle trussel for Kinas vandforsyning ligger i nedsmeltningen af Tibets gletschere, som er forårsaget af den globale opvarmning, der bl.a. skabes af Kinas kulfyrede kraftværker. Vi har oversat en række artikler, der viser, hvordan klima, miljø, tibetansk natur, nomaderne og Kinas politik i Tibet hænger sammen og i disse år er ved at skabe en social og kulturel katastrofe på det tibetanske plateau.

Under klimatopmødet samarbejder vi med International Tibet Support Network's klimagruppe, Tibet Third Pole, der gennem en række arrangementer og lobbyarbejde forsøger at sætte Tibet på den globale klimadagsorden. Navnet på gruppen henviser til det faktum, at det tibetanske plateau indeholder de største ismasser uden for polområderne og derfor ofte kaldes "den tredje pol". Læs mere om arrangementerne på side 31.

TIBET THIRD POLE'S MÅLSÆTNINGER

1. Et stop for forflyttelsen af tibetanske nomader fra det tibetanske plateaus højsletter. Tibetanerne på plateauet har en fundamental ret til selv at bestemme, hvordan de bedst kan leve i det hjemland, de har kendt i årtusinder.
2. Et øjeblikkeligt stop for al naturudnyttelse, der truer det tibetanske plateaus økosystemer, økosystemstjenester og traditionelle, bæredygtige naturudnyttelse. Vi er især bekymrede for det tibetanske plateaus vandressourcer, som forsyner mere end en million mennesker med livgivende vand i ti lande langs flodløbene.
3. En uafhængig, international, videnskabelig undersøgelse af det tibetanske plateaus økosystemer, økosystemstjenester og naturudnyttelsespolitikker. Kun gennem deltagelsen af videnskabsfolk og relevante interessenter fra Tibet såvel som fra andre nationer, der er afhængige af Tibets økosystemstjenester, kan man lave en grundig undersøgelse af de miljømæssige betingelser, en troværdig analyse og fortolkning af resultaterne samt en retfærdig og holdbar tilgang til, hvordan man tilpasser sig til og afbøder konsekvenserne af klimaforandringerne i regionen.
4. Anvendelsen af sociale og økologiske vurderingsmetoder og data, inklusive traditionel viden om økosystemer, som middel til at fastlægge egnede strategier til menneskelig og økosystemsmæssig tilpasning og afhjælpning for lokalsamfundets bæredygtige naturudnyttelse og landskabstilpassede bevaringsinitiativer.
5. Tilvejebringelse og aktiv brug af gennemsigtige, inkluderende og vedvarende lokale såvel som grænsekrydsende resourceforvaltnings- og beslutningsmekanismer, der inkluderer alle de regionale interessenter, især Tibets nomader.
6. Oprettelsen af økologisk strategiske bevaringszoner over hele det tibetanske plateau for ikke blot at genoprette og forbedre økosystemtjenesternes sundhed, men for også at involvere og støtte tibetanernes traditionelle livsformer og deres bæredygtige levebrød og naturudnyttelsespraksiser.

Derfor er Tibet vigtig nu

Tibet Third Pole

Advocating Tibetan Stewardship
of Tibet's Natural Resources

DER ER FÅ STEDER DER ER SÅ VIGTIGE GLOBALT SOM DET TIBETANSKE PLATEAU, SKRIVER DANIEL J. MILLER. FOR AT FORSTÅ DETTE SKAL MAN SE PÅ REGIONEN FRA ET HOLISTISK, ØKOLOGISK SYNSPUNKT

Af Daniel J. Miller

Oversat af Christina Svendsen

Fra et globalt miljøperspektiv er der få steder i verden, der er ligeså vigtige som Tibet. Stigende bekymringer om global opvarmning, klimaændringer, formindskede gletschere, ørkendannelse, fødevarerikkerhed og tab af biodiversitet peger alle på vigtigheden af Tibet. Det kræver en betydeligt forøget videnskabelig forskningsindsats i de tibetanske områder og en forbedret forståelse af den nuværende brug af jorden, specielt landbrug, skovbrug og kreaturgræsning, at takle disse vigtige emner. Kritisk undersøgelse af eksisterende miljøbevarings- og økonomisk udviklingspolitik og nytænkning om, hvordan vi opfatter det tibetanske landskab, er påkrævet.

I denne artikel bruger jeg udtrykket "det tibetanske plateau" som en reference til et unikt geografisk område i Asien. Et landskab der ikke er afmærket af linier tegnet på et kort, men defineret af topografi. Det er en region med særlige geologiske, miljømæssige og sociokulturelle karakteristika. At takle de globale miljømæssige udfordringer i det enogtyvende århundrede kræver, at vi opfatter det tibetanske plateau holistisk for at forstå dets unikke økologi, dets naturressourcer og berømte kulturarv.

Det tibetanske plateau omfatter et område på omkring 2,5 millioner kvadratkilometer, svarende til en tredjedel af USA, og dermed er det den største og højst beliggende region i verden. Med en gennemsnitlig højde på 4500 meter over havets overflade strækker det tibetanske plateau sig næsten 3000 kilometer fra vest til øst og 1500 km fra syd til nord. Plateauet er omringet af høje bjerge: Himalaya i syd, Karakorum i vest og Kunlun i nord.

Det tibetanske plateau går udover de politiske grænser og omfatter meget af de højtliggende områder i Himalaya i Pakistan, Indien, Nepal og Bhutan. Derudover omfatter plateauet hele Tibet Autonome Region (TAR), Qinghai, det vestlige Sichuan, det nordlige Yunnan, det vestlige Gansu og det sydlige Xinjiang Uyghur Autonome Region i Kina.

Jeg har et plastikkort med forhøjet relief, hvor det tibetanske plateau og de tilhørende bjergkæder tydeligt skiller sig ud. Det viser det store område, der er omfattet af plateauet og det abrupte skift fra de nordindiske sletter til den massive højde af Himalaya. Ved at se på dette kort kan man se, hvordan det tibetanske plateau dominerer Asiens geografi. Uden at være hæmmet af rodede politiske grænser er landet defineret af vandskel, bjergkæder og store søer; de naturlige grænselinier af et landområde.

Billederne fra rummet [side 20] giver et perspektiv, der hjælper én til at tænke globalt og til at se landskabet i dets helhed. Miljøbevaringsstrategier for det tibetanske plateau bliver nødt til at ses i en større målestok, og implementeringen af programmer skal ske på det niveau, hvor de naturlige systemer opererer. Denne opmærksomhed på landskabet sikrer overlevelsen af befolkningen og økologiske processer og bliver nødt til at virke udover politiske grænser. Linier tegnet på et kort stopper ikke en flod fra at strømme ned ad bakke, de forhindrer heller ikke sorthalsede traner i at migrere eller tibetanske argalifår og tibetanske vildæsler i at krydse internationale grænser i deres søgen efter mad. Fugle og dyr rejser tværs over jorden, og vi

bliver nødt til at indføre en lignende stil i vores opfattelse af landskaber.

Den amerikanske poet Gary Snyder skrev:

„Nu, med indsigter fra de økologiske videnskaber, ved vi, at vi må tænke på et vandskel som et sammenhængende, naturligt system. Et habitat. At redde livet for en enkelt papegøje eller abe er i sandhed beundringsværdigt. Men medmindre skoven bliver reddet, vil de alle dø.“

For at redde det tibetanske plateau kræver det en tilgang, der anerkender vandskel; med en sådan tilgang vil det være muligt bedre at definere planer for bevarelse og udvikling. Det kræver også en accept af det tibetanske landskabs komplekse natur. En accept både af de fysiske kræfter, der former det, men også i vekselvirkningen mellem socioøkonomiske og institutionelle kræfter, der påvirker de nomader og landmænd, der bruger naturressourcerne.

Det tibetanske plateau spiller en vigtig rolle i de globale klimaforandringer. Med dets omfattende alpine græsland, der oplagrer kulstof i planterne og jorden, er plateauet en betydningsfuld kilde til kulstof. Kulstoffet, der er oplagret i græslandets økosystem, er vigtigt for de regionale og globale kulstofcyklusser; det har potentialet til at ændre de globale kulstofcyklusser og influere på klimaet. Hvad der sker på de tibetanske græsstepper burde derfor være af stigende vigtighed for en verden, der er mere og mere bekymret over klimaforandringer.

Med tusinde gletschere spredt ud over det tibetanske plateau og Himalayabjergene har regionen det største

Foto © <http://veimages.gsfc.nasa.gov/5371/Tibet2.A2002348.0505.250m.jpg>

indhold af is og sne udenfor polarregionerne. Det tibetanske plateau er det sted i verden, hvorfra der er det største flodafløb. På grund af global opvarmning forventes det, at det totale areal af gletschere vil være formindsket med 80% i år 2030. Tabet af disse gletschere vil dramatisk påvirke de større floder, der forsyner over en tredjedel af verdens befolkning med vand. Effekten af tilbagetrækningen af gletscherne kommer til at kunne føles langt ud over grænserne for det tibetanske plateau; indvirkningen vil være betydelig på et større område i Asien med stor risiko for øget fattigdom, formindsket samhandel og økonomisk uro. Derfor står vi overfor store politiske, miljømæssige og socioøkonomiske udfordringer i de kommende år.

Det tibetanske plateau er stedet, hvor Den Gule Flod, Yangtze, Mekong, Salween, Brahmaputra, Ganges, Sutlej

og Indus-floderne har deres udspring. Derudover flyder floder fra den nordlige del af det tibetanske plateau til Tarimbækkenet og Gansukorridoren og forsyner dermed oasebyerne langs den gamle Silkevej med livsvigtig vand. Hvordan miljøet ved disse floders udspring forvaltes har globale implikationer, fordi vandet fra afvandsningsområderne vil få tiltagende betydning i fremtiden. Vandet de leverer er afgørende for overlevelsen af millioner af mennesker, der lever nedflods. De seneste oversvømmelser i de indiske delstater Bihar og Assam henledte opmærksomheden på den betydningsfulde rolle, Tibets miljø spiller for reguleringen af tilløbet af vand til områderne længere nede ad floden. Hvor mange ved at Kosifloden, der for nylig var skyld i en oversvømmelse i den nordlige indiske delstat Bihar, der førte til forflyttelsen af millioner af mennesker, faktisk har sit udspring på

nordsiden af Mount Everest? Eller at næsten 60 % af den totale længde på den 2906 km lange Brahmaputraflod, der hvert år er skyld i oversvømmelser i Indien og Bangladesh, ligger i Tibet? Alene for vandet det leverer, kræver det tibetanske plateau større opmærksomhed.

Kilde: <http://www.chinadialogue.net/article/show/single/en/2811-Why-Tibet-matters-now-1> (offentliggjort den 5. marts 2009)

*DANIEL J. MILLER er græssteppeøko-
log og specialist i udviklingsøkologi
med over 15 års erfaring fra Asien.
Han har arbejdet i Bhutan, Kina,
Mongoliet, Tibet, Nepal og Pakistan
og taler nepalesisk, tibetansk og en
smule kinesisk.*

Kina, Tibet og den globale opvarmning

EN STATUSRAPPORT

REDAKTØREN AF ECOBUDDHISM.ORG GENNEMGÅR I DENNE ARTIKEL NOGLE AF DE PROBLEMER MED VANDMANGEL OG OVERSVØMMELSER, SOM I STIGENDE GRAD PRÆGER KINA OG ANDRE LANDE OMKRING TIBET P.G.A. GLOBAL OPVARMNING OG ØKONOMISK UDVIKLING. VI HAR OVERSAT OG REDIGERET DE AFSNIT, DER ISÆR HAR MED KONSEKVENSERNE AF NEDSMELTNINGEN AF GLETSCHERE PÅ DET TIBETANSKE PLATEAU AT GØRE.

Af John Stanley

Oversat af Line Næsted Laursen, redigeret af Anders H. Andersen

DEN GLOBALE OPVARMNINGS PÅVIRKNING AF DEN GULE FLODS KILDEOMRÅDE

„Klimaforandringerne ødelægger udspringet for Kinas moderflod. Den Gule Flods tilstand er en alvorlig advarsel. Millioner af mennesker er i fare p.g.a. klimaforandringer, og verden må handle nu for at reducere CO2-udslip.“

Li Mo Xuan, kinesisk forsker

„En grundlæggende holdning som deles af buddhismen og videnskaben er at søge sandheden gennem empiriske undersøgelser og at være villig til at forkaste allerede accepterede eller længe bevarede holdninger, når undersøgelser viser, at sandheden er en anden.“

Dalai Lama

De seneste videnskabelige undersøgelser har vist, at den globale opvarmning skaber vidtrækkende miljømæssige skader i Den Gule Flods kildeområde og dermed truer vandforsyningen til 120 millioner mennesker. Smeltende gletschere og permafrost udtørre jorden, gør græsgange til ørkener og efterlader søer og floder uden vand.

Det tibetanske plateau, verdens tag, er kilden til Kinas længste floder, Yangtze og Den Gule Flod. I løbet af de sidste 30 år har plateauet gennemgået en temperaturstigning på næsten 1 grad celsius. Jo større højden er, jo hurtigere er temperaturen steget. I de sidste 30 år er gletscherne skrumpet mere, end de har gjort i løbet af de foregående 300 år. Regionen, hvor floderne udspringer fra, spiller den største rolle, når det gælder hele flodens vandforsyning, da det er fra de første 550 kilometer, at 55 % af dens vand stammer fra.

„Herfra sker der en dominoeffekt, som rammer flora, fauna, landskabet og beboerne ved Den Gule Flods udspring og naturligvis også floden selv... Mangel på vand og reduceret tilstrømning ved kilden får omfattende konsekvenser for økonomien, samfundet og menneskene - ikke kun i kilde-

området, men også omkring midten og i de lavere liggende regioner af Den Gule Flod.“

Professor Liu Shiyin, teamleder

DEN ASIATISKE CIVILISATIONENS SKÆBNE AFHÆNGER AF TIBETANSKE GLETSCHERE

Det tibetanske plateau er det højeste og største i verden. Det afgrænses mod syd af Himalaya, mod nord af Kunlunbjergkæden og mod vest af bjergkæderne Hindu Kush og Pamir. Det omfatter 46.000 gletschere i en gennemsnitlig højde på 3900 m over havet. Dette er jordens største ismasse udenfor polerne. Vi ved, at den globale opvarmning forårsager nedsmeltning af gletscherne med en stadig større hastighed. Luftfotografier taget over de sidste 30 år viser, at snelinierne stiger, vådområderne skrumper ind, og ørkindannelsen er tiltagende i hele Tibet. I 2006 viste 1/3 af alle klimaobservationer i Tibet nye varmere rekorder. Gennemsnitstemperaturen stiger her mere end 7 gange hurtigere end i Kina.

På de høje bjerge bliver vinterens ophobning af sne sammenpresset til iskapper og gletschere. Om sommeren smelter gletscherne langsomt og giver dermed vand til floderne, der løber under dem. De er himlens vandbeholdere og har været der længe før mennesket begyndte at dyrke jorden. Gletschere er en betingelse for landbruget mange steder i verden, og forsyningen af føde er alvorligt afhængigt af disse. Asiens største floder, Yangtze, Den Gule Flod, Indus, Ganges, Brahmaputra, Salween og Mekong får deres sommervandforsyning fra de tibetanske gletscheres smeltevand. I takt med at disse gletschere formindskes, vil vandmængden i floderne først stige og skabe oversvømmelser, og herefter vil de hurtigt reduceres.

Et godt eksempel er Gangotri gletscheren i Indien, som skaber 70 % af sommerens tilløb af vand til Gangesfloden, men som nu svinder dobbelt så hurtigt ind, som den gjorde for 20 år siden. Medmindre Kina og Indien foretager et radikalt virkelighedstjek og reformerer deres afhængighed af fossile brændstoffer, kan altødelæggende vandmangel for

hundrede millioner af mennesker betyde disse nationers sammenbrud.

HVORDAN MAN UNDGÅR NEDSMELTNING, SVINDENDE AFGRØDER OG SULT

Lester Browns Plan B 3.0 (2008) diskuterer konsekvenserne af de smeltende gletschere i Himalayabjergene og på det tibetanske plateau. At dømme efter de nuværende tendenser vil mange gletschere være fuldstændigt borte i 2035. En reduktion af vandmængden i Den Gule Flods, Yangtzes, Ganges' og Indus' flodlejer i den tørre periode ville ødelægge kunstvandingen og høsten. Hvor farlig er den fortsatte reduktion af grundsvandet kombineret med de smeltende gletschere og mindre vand i floderne? Permanent sult er afgjort en risiko.

Verdens fødevarerpriser steg for nyligt til rekordstore højder. I Kina kan social uro let opstå af fødevarer mangel. Fødevarsikkerheden er her et følsomt emne p.g.a. hungersnøden i 1959-61. Sandsynligvis vil landet forsøge at holde de indenlandske fødevarerpriser nede ved at bruge sin vældige dollarbeholdning til at importere korn fra USA. Under alle omstændigheder er der ingen tegn på, at de økonomer, der taler om Kinas kommende status som supermagt, forstår betydningen af hydrologi, landbrug, plantebiologi og global opvarmning.

Den afgørende udfordring er at udtænke nationale energipolitikker for at redde de gletscherne, som Kina, Indien, Tibet, Vietnam, Bangladesh, Pakistan og Burma alle er afhængige af. I øjeblikket følger Asien en økonomisk vækstpolitik baseret på fossile brændstoffer, der bedst kan beskrives som „garanteret gensidig ødelæggelse“ (en parallel til kernevåben, red.). Specielt Kina og Indien bør nedskære deres kulilteudslip med 80 % snarest muligt. Den asiatiske civilisation, som vi kender den, kan ikke overleve en nedskæring af kulilte, der kun er delvis ved midten af dette århundrede. Politikere sætter disse datoer for at efterkomme brændstofindustriens ønsker. De gør imidlertid ikke nogen afgørende forskel for overlevelsen af menneskeheden eller biosfæren.

„Ironisk nok er det de to lande, som bygger flest nye kul-kraftværker, nemlig Kina og Indien, som også er mest truet af fødevarer mangel p.g.a. det kulilteudslip, der skerved at afbrænde kul. Nu må det være i deres interesse at redde deres gletschere ved at omlægge deres energiinvesteringer fra kul-kraftværker til energieffektivitet, vindmølleparker, solenergi og geotermiske kraftværker. Kina kan fx fordoble sin nuværende elektricitetsproduktion alene gennem vindmølleparker.“

Lester Brown, 2008

KONKLUSION

Konkurrencen mellem kul og vedvarende energi i Kina spiller nu en primær rolle i afgørelsen af civilisationens skæbne. Kulafbrænding er den primære kilde til global

opvarmning. Hvis degenerative klimaforandringer når til et bestemt punkt, vil de blive selvforstærkende. På dramatisk vis rummer Kina konflikten mellem de to former for fremtidig energi for menneskeheden. Kun én af disse former kan overleve den naturlige udvælgelse, den biologiske evolutions ultimative kraft. Og det er ikke kul.

„Vi burde være jordens hjerte og hjerne, ikke dens sygdom. Så lad os være modige og ophøre med at tænke på menneskelige behov og rettigheder alene og indse, at vi har skadet den levende jord, og at vi skal finde fred med Gaia. Vi må gøre det, mens vi stadig er stærke nok til at forhandle og ikke er blevet en ødelagt, larmende hob ledet af brutale krigsherrer. Og vigtigst af alt, så skal vi huske, at vi er en del af jorden, og at den bestemt er vores hjem.“

Professor James Lovelock, FRS

Kilde: <http://sites.google.com/site/ecobuddhismreview/home2>

KLIMAFORANDRINGER I TIBET

Tibet Third Pole

Advocating Tibetan Stewardship
of Tibet's Natural Resources

Af Leslie Butterfield

Formanden for Repræsentanternes Hus i USA, Nancy Pelosi, seneste besøg i Kina drejede sig om klimaforandringer. Hun argumenterede, at problemet om den globale opvarmning skal behandles som et menneskerettighedsspørgsmål.

Retten til ren luft og vand er ganske rigtigt universel, men der er dog andre rettigheder involveret i klimapolitik, navnlig i Tibet-sammenhæng.

Den kinesiske regerings kontrol over tibetanske ressourcer har vist sig at være ødelæggende for miljøet. De beslutninger, der tages i Beijing, tager ikke hensyn til indvendinger fra de mennesker, der bor på højsletten. Tibetanere burde, som de primære interessenter i deres omgivers overlevelse, have forvaltningsret over deres land.

Dette er ikke kun et rettighedsspørgsmål. Deres medvirken har betydning for mange millioner mennesker, som er afhængige af vand fra Tibet.

Den tibetanske højslette er kendt som „Verdens Vandtårn“. Her udspringer 7 af Asiens største floder, der forsyner millioner af småbønder og byer længere nede ad floderne med vand. Kina har inddæmmet mange floder for at lede vandet til tørre områder i Kina. Denne politik truer det tibetanske økosystem ved at bortlede vand, som en stor del af Asien har brug for til at overleve. Tibetanerne bliver effektivt forhindret i at administrere deres egen vandforsyning.

Ressourcerne begynder at svinde, og de tibetanske nomader må tilpasse sig formindskede græsgange samtidig med, at de skal hamle op med den kinesiske regeringspolitik, der begrænser deres græsningsarealer. En del af denne politik er kendt som „nomadebosættelse“ og består i at forflytte nomaderne til nye bebyggelser og byområder.

Man flytter altså mennesker fra det højland, som de forstår bedst, og hvis bæredygtighed de har administreret

i århundreder. Virkningerne af den kinesiske udviklingspolitik på den tibetanske højslette mærkes så langt som til Pakistan og det østlige Kina, idet økosystemets sundhedstilstand på det tibetanske plateau påvirker sommermonsunernes forudsigelighed betydeligt.

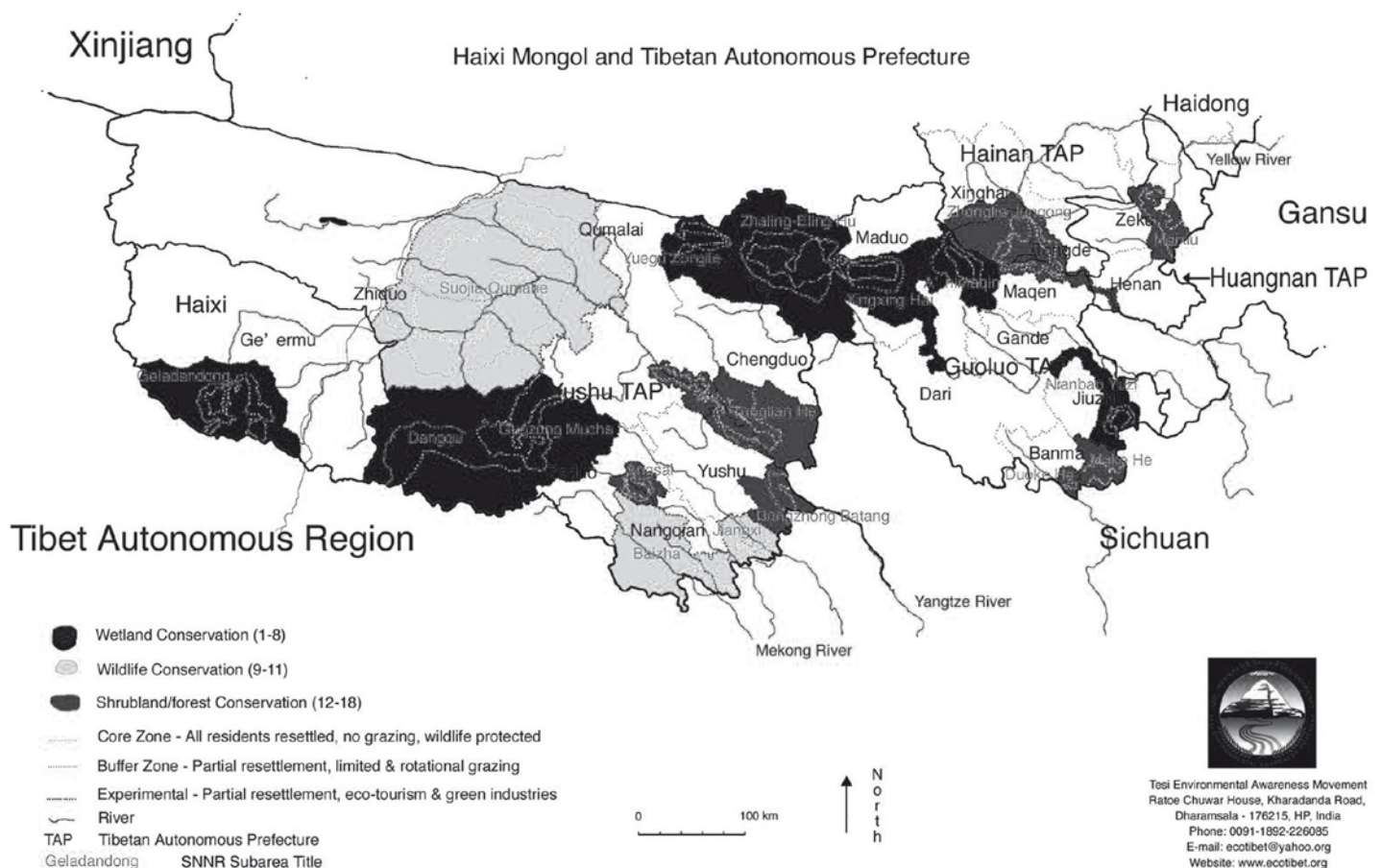
Denne situation er grim.

Uden en mere hensynsfuld, videnskabeligt baseret politik, samt udviklingsprogrammer, der involverer tibetanere som håndhævere af deres eget land og vandressourcer, står Asien overfor katastrofale konsekvenser. Det er bydende nødvendigt, at der straks tages initiativer til at involvere og bemyndige tibetanere som forvaltere af deres egne ressourcer, så effekterne af klimaforandringerne kan afdæmpes.

Oversat af Natascha Trolle.

Kilde: <http://weblog.savetibet.org/2009/06/10/climate-change-in-tibet/>

Sanjiangyuan National Nature Reserve, Qinghai, PRC

KINA INTENSIVERER FORFLYTTTELSEN AF TIBETANSKE NOMADER

Af Michael Lipin

Den kinesiske regering annoncerede i august i år, at den har flyttet omkring 50.000 tibetanske nomader ud af et naturreservat i den vestlige del af Qinghai som en del af et forflyttelsesprogram, der begyndte i 2005.

Beijing sagde, at programmet er ment som en beskyttelse af økosystemet på „Qinghai-Tibet-højsletten“ (det tibetanske plateau, red.). Men tibetanske aktivister beskylder den kinesiske regering for at destruere en gammel nomadekultur, der behandler naturen med respekt.

Kinas regering udtaler, at den har intensiveret forflyttelsen af de tibetanske nomader i Qinghai-provinsen for at forhindre deres dyreflokke i at ødelægge et naturreservat, og at klimaforandringer samt kvægflokkenes overgræsning forandrer dele af Sanjiangyuan-reservatet til ørken. I denne region har 3 af de største asiatiske floder, Den Gule Flod, Yangtze og Mekong, deres udspring.

Rinchen Tashi, der voksede op som hyrde i naturreservatet, er idag Kina-kommentator i menneskerettighedsorganisationen International Campaign for Tibet, der er baseret i Washington. Han afviser Beijings kritik af nomadernes livsstil:

„De tibetanske nomader har levet i dette område i tusinder af år, generation efter generation. De er faktisk de bedste beskyttere af miljøet i det område“, siger han.

Tashi siger, at nomaderne lader deres kvæg skifte fra een græsgang til en anden, i takt med at årstiderne skifter, netop for at forhindre overgræsning. Hyrderne er opdraget til at respektere regionens økosystem.

Tashi fortæller, at da han var barn, plejede han at samle farverige sten op og tage dem med hjem som legetøj, men hans bedstefar bad ham om at lægge dem tilbage, hvor han havde taget dem.

„Min bedstefar var hyrde og gik aldrig i skole. Men hvad miljøet angår i disse områder kan man roligt sige, at han er ekspert på phd-niveau“, siger han.

Tashi udtaler endvidere, at den globale opvarmning er en af faktorerne bag miljøproblemerne i området. Det

meste af skaden stammer imidlertid fra den kinesiske regerings infrastrukturprojekter såsom minedrift og jernbanebygning.

Kinas statsmedier siger, at regeringen har bygget 86 nye kolonier til de ca. 50.000 nomadefamilier. De citerer miljøombudsmanden Li Xiaonan for at sige, at myndighederne har hjulpet nomaderne med at tilpasse sig til deres nye fastboende tilværelse ved at give dem jobtræning, lån og skoler. Li udtaler, at indbyggernes årlige gennemsnitsindkomst steg til \$300 (ca. 1500 kr.) sidste år – det dobbelte af, hvad de tjente som nomader.

Men menneskerettighedsaktivisten John Isom fra Tibet Justice Center i Californien siger, at de tidligere nomader stadig er fattige sammenlignet med de fleste kinesere. Han beskylder Beijing for at tvinge nomaderne til at være afhængige af håndører fra staten og for at berøve dem deres økonomiske uafhængighed.

„I forårsager et kulturelt folkedrab ved at forflytte folk fra en tilværelse, de har kendt i årtusinder og placere dem i betonhuse, de aldrig har boet i før. Man kan ikke tvangsforflytte et folk og placere dem i en kontekst, hvor de ikke ved, hvordan de skal tjene til føden, og så udlevere dem sække med ris, når de aldrig har været risspisere. De groede byg“, siger han.

Isom udtaler, at den kinesiske regering – sommetider ved tvang – forflytter nomaderne fra deres oprindelige græsgange for at udøve større kontrol over den tibetanske befolkning.

Han siger, at Kina har fulgt en sådan politik, ikke kun i Qinghai, men også i Gansu, Sichuan og Yunnan-provinsene samt i Tibet Autonome Region.

Den kinesiske ambassade i Washington har ikke svaret på Voice of America's* anmodninger om kommentarer til påstandene.

Menneskerettighedsaktivisten John Isom udtaler, at Qinghai-provinsen engang havde ca. 600.000 nomader. Han siger, at officielle tal viser, at omtrent 90 % er blevet forflyttet fra deres græsningsarealer. Beijing siger, at regeringen planlægger at fuldføre forflyttelsen af de resterende flere tusinde nomadefamilier til næste år.

*VOA er et internationalt multimedie, der støttes af den amerikanske regering.

Oversat af Natascha Trolle

Kilde: <http://www1.voanews.com/english/news/a-13-2009-08-28-voa2-68821417.html>

Foto © Ellen Bangsbo

Ny bebyggelse for tidligere nomader i Amdo. Foto © Ellen Bangsbo

Affolkningen af de tibetanske græsgange

DEN NATIONALE POLITIKS ROLLE OG PERSPEKTIVER FOR DE TIBETANSKE NOMADERS FREMTID I QINGHAI

Af J. Marc Foggin

Oversat af Lodrö Sangpo Joergen Larsen, redigeret af Anders H. Andersen

INDLEDNING

De tibetanske græsstepper udgør et af de vigtigste græsnings-økosystemer i verden. Spredt vidt udover højsletterne og bjergene på det tibetanske plateau udgør disse græsgange kildeområderne for mange vigtige asiatiske floder. Omkring 40 procent af verdens befolkning er afhængige af, eller er under indflydelse af, disse floder. Tibetanske græsgange understøtter også en enestående samling af flora og fauna med mange sjældne og indfødte arter. I de seneste år er en broget samling af regeringspolitikker blevet anvendt for at beskytte økologien og biodiversiteten på Kinas

græsgange. Der er dog stigende bekymring over, at nationale og globale økonomiske interesser har overskygget de gryende naturbeskyttelsesdagsordener. Desuden fortjener disse politikkers sociale dimensioner mere opmærksomhed end de har fået til dato. Denne artikel indeholder en kritisk gennemgang af adskillige centrale politikker, der påvirker nomaderne, idet den især retter opmærksomhed mod Sanjian-gyuan-regionen i Qinghaiprovincen. Plateau Perspectives, en international NGO, har arbejdet i denne region i næsten et årti og har støttet en tilgang til naturbeskyttelse og udvikling, der sætter mennesket i centrum, og dermed la-

der lokale tibetanske nomadesamfund komme til orde.

DE TIBETANSKE NOMADER OG GLOBALISERINGEN

Globaliseringen er en verdensomspændende forøgelse af social, kulturel, miljømæssig, økonomisk og politisk forbundethed og indbyrdes afhængighed. Den har medført en indskrænkning af det virtuelle rum hvorved tidligere isolerede og indfødte folks aktiviteter bliver påvirket af de, der bor langt fra det berørte område. En hovedkomponent eller accelererende faktor forårsaget af globaliseringen er bevægelsen

af verdens befolkning ind mod byerne. Imidlertid har mange indfødte folk eller etniske minoriteter indenfor en geopolitisk nationalstat ofte meget lidt at skulle have sagt i valget af de betingelser, under hvilke de ønsker at engagere sig i "verden udenfor". Det er netop tilfældet for tibetanerne, der bor på højsletterne i det vestlige Kina. I denne region er primus motor for forandring/globalisering den kinesiske (nationale) politik, og den globale tendens til urbanisering stiller nu de lokale indbyggere over for både massive kulturelle ændringer og internationale udviklingsmål vedtaget af nationale beslutningstagere, der fysisk såvel som kulturelt befinder sig udenfor deres lokalsamfund.

Kina er trådt ind i den globale æra med usædvanlig stor hastighed, inklusive medlemskab af WTO, og landet er nu godt forbundet med resten af verden. Mens effekten af globaliseringen først blev følt i de mere udviklede (østlige) kystområder i Kina, påvirkes nu også de mest afsides (vestlige) indlandsregioner. Efter kollektivismens fald og den efterfølgende indførelse af markedsorienteret økonomi i de tidlige 1980'ere, blev det længe antaget, at en økonomisk kaskade (eller en nedad- eller vestligt rettet forplantning) ville ske af sig selv. Selv før slutningen af årtusindet stod det imidlertid til overflod klart for landets ledere, at økonomiske og sociale skel mellem øst og vest voksede med foruroligende hast, og dette førte til bekymring om muligheden for social uro, især i de etniske minoritets- og grænseregioner. Af denne grund blev den Vestlige Udviklingsstrategi (Western Development Strategy) påbegyndt i 2000 (også kendt som Kinas kampagne for at "Åbne Vesten") med det mål at opbygge infrastruktur og telekommunikation, forbedre folks levevilkår og beskytte miljøet. Denne brede tilgang til regional udvikling er fortsat med fænomenal hast lige siden og har radikalt ændret både de menneskelige og naturlige landskaber gennem byggeprogrammer og nye former for udnyttelse af jorden. Denne strategi kunne muligvis begynde at gøre noget ved nogle af de langvarige udfordringer, der er forbundet med fattigdom, men andre landlige udviklingsproblemer er

dukket op som et resultat af forskellige definitioner af udvikling og modsatrettede forhåbninger til fremtiden

Med sin beliggenhed i centrum af det tibetanske plateau omfatter Sanjiangyuan-regionen i Qinghai hovedkilderne til tre af de største floder i Asien: Den Gule Flod, Yangtze og Mekong. Traditionelt nomadisk og i mindre grad jagt er blevet praktiseret i dette højtliggende, skrøbelige økosystem i over 5.000 år. Siden år 2000, da den Vestlige Udviklingsstrategi begyndte, er Kina og resten af verden blevet klare over den globale vigtighed af det tibetanske plateauområde, både som et "vandtårn" med indflydelse nedflods på omkring 40 procent af verdens befolkning og som en geografisk region med en unik naturmæssig og kulturel arv. Men i praksis har både de nationale og de provinsbaserede fokuser primært ligget på miljøbevarelsesaspekterne, inklusive etableringen i 2003 af det næststørste naturreservat i verden. I mange tilfælde har den sociokulturelle påvirkning været dramatisk (f.eks. oprettelsen af genbosætningslandsbyer - et resultat af politikken om "økologisk migration"), der kræver meget af lokalbefolkningen, inklusive ændringen/tab af deres levebrød og sammenbrudet af lokalfællesskaber.

Uanset om den er blevet betragtet fra et traditionelt kinesisk kulturelt perspektiv eller udfra en socialistisk-marxistisk ideologi, har ren nomadisk drift generelt været opfattet som en tilbagesående, uudviklet eller uproduktiv form for levebrød. Man har ofte fejlagtigt antaget, at dette liv kun har krævet få fysiske eller mentale anstrengelser sammenlignet med for eksempel lavlandets kinesiske landbrugssystemer. Men tværtimod er den økologiske viden og traditionelle planlægningsekspertise hos tibetanske nomader baseret på en lang historie om overlevelse, nogen gange endda velstand, i de højtliggende græssange. De har længe beskæftiget sig med ikke alene husdyrbrug - for det meste yak eller får - men også med en hel række andre beskæftigelser, inklusive jagt, transport og handel, som metoder til at sprede deres indkomst og minimere risikoen i dette barske og ofte uforudsigelige miljø. Siden begyndelsen af

det 21. århundrede er der dog begyndt at finde vidtrækkende ændringer sted i stor skala - nogen gange påtvunget - hvilket snart vil føre få uoprettelige sociale konsekvenser.

Efter en bevægelse i 1980'erne for ikke at blande sig i de spirende markeds kræfter - en beslutning der i sig selv påbegyndte en økonomisk globaliseringsproces i selv de fjerneste egne af landet - er der også truffet adskillige andre strategiske beslutninger på de højere regeringsniveauer for at integrere alle regioner i Kina i et centralt planlagt system, inklusive de etniske minoritetsområder såsom Sanjiangyuan-regionen. Fra et socialt perspektiv (dvs. fra nomadernes synspunkt) bliver alt udenfor det "lokale" (f.eks. på kommune- eller amtsniveau) betragtet som "verden udenfor". På trods af dette bliver næsten alle tibetanske nomader nu alligevel revet med i Kinas hastige globalisering, med deraf følgende øget økonomisk afhængighed, tværkulturelle indflydelser og deres integration i større geopolitiske, sociale, miljømæssige og andre sammenhænge.

DEN NATIONALE POLITIKS INDFLYDELSE PÅ DE TIBETANSKE GRÆSLANDSSOMRÅDER

En regeringspolitik rettet mod at afhjælpe fattigdom i det landlige Qinghai iværksattes fra midten til slutningen af 1990'erne og blev kaldt "Firevejsplanen" (Kin.: sipeitao). De "fire veje" skulle understøtte bygningen af huse til hyrderne (som skulle bruge dem i stedet for deres telte), støtte konstruktionen af læskure til husdyr (for at øge deres overlevelseshastighed om vinteren), opstille hegn (for at øge effektiviteten og for at "rationalisere" dyreholdet) og dyrke yderligere foder (også for at forbedre vinteroverlevelsen for husdyrene). Som et led i en langsigtet bevægelse fra stamme-feudalisme over kollektivismen til halv-privatisering af land og husdyr mellem 1950'erne midten af 1980'erne ledte denne tilgang til fattigdomsafhjælpning - muligvis utilsigtet - til det næste store skridt i en ret hurtig overgang fra en landlig "nomadisk" livsstil hen imod en stigende bofasthed for et helt folk. Dette har ført til en formindskelse af den sæsonbetingede mo-

Foto © Ellen Bangsbo

bilitet og af fleksibiliteten i styringen af nomadernes dyrehold. Begge har ellers været vigtige komponenter af den tibetanske nomadkultur i århundreder. Sådant en kvasi-privatisering af landet vil - sammen med den øgede bofasthed - ikke nødvendigvis resultere i en positive ressourcehåndtering på langt sigt.

Da den Vestlige Udviklingsstrategi begyndte, var det første prioriterede projekt, der blev vedtaget og implementeret, "Korn til Grønt" -politikken (også kaldet "Landbrugsland til Skov" -politikken. Kin.: tuigeng huanlin) - et landsdækkende miljøgenoprettelsesprogram. I græsningsområder kaldes det "Græsstepper til Græsgange" -politikken (Kin.: tuimu huancao). Den grundlæggende tese i denne politik er, at et årti af hvile fra husdyrs afgræsning er nødvendigt for, at overbelastede græsgange kan genoprettes til deres naturlige tilstand, og at husdyr (og hyrder) derfor skal flyttes bort. Denne tese er imidlertid aldrig blevet bevist i så stor en målestok. De fleste systemer af græsgange er faktisk netop

opstået som afgræssede økosystemer over lange evolutionære tidsrum og har enten været brugt af vilde eller domesticerede græsningsdyr. Nu har titusinder af familier fået besked om, at de skal flytte fra deres græsgange og tillægge sig nye levebrød indenfor jordbrug eller bo i nye byer. I Qinghai er der for eksempel allerede bygget 35 genhusningssamfund, og 51 mere er under opførelse. I 2007 vil et samlet antal på 61.899 hyrder fra 13.305 husholdninger blive forflyttet. Ifølge regeringsplanerne vil over 100.000 mennesker (dvs. 17 procent af befolkningen) være forflyttet fra Sanjiangyuanregionen ved udgangen af 2010 med det mål at genoprette græsgangssystemet. Denne omstilling viser sig imidlertid ikke at være let, og der er kun blevet givet en smule hjælp under processen. De nye boliger er ofte meget basale, mangler kloakering og rindende vand, og de økonomiske muligheder for de nyankomne er begrænsede eller ikke eksisterende. Dertil kommer, at der i de landlige græsningsområder transporteres og opstilles hegn i tempo, der

ikke er set tidligere, hvilket efterlader enhver fremtidig returnerende nomade med færre muligheder end nogen sinde før for at bestyre sine græslandsressourcer.

Mens den ovenfor nævnte politik fortsætter, er den for nylig blevet overskygget af et endnu mere dramatisk forsøg på at beskytte økologien og biodiversiteten i kildeområderne for Den Gule Flod, Yangtze og Mekong. "Økologisk Migration" (Kin.: shengtai yimin) er nu i fuldt sving på græsgangene i Sanjiangyuanregionen. Denne politik søger at omflytte et stort segment af hyrdebefolkningen mere permanent til nye byer. Der benyttes to hovedargumenter for at støtte denne politik: en miljøorienteret og en udviklingsorienteret. Desuagtet ligger der heri en betydelig risiko for at skabe sociale problemer kendt fra det indre af storbyer, selv i de små byer på landet. Sådanne problemer inkluderer en høj koncentration af fattigdom, høje arbejdsløshedstal og øget afhængighed af staten for underhold.

Nogle genhusningslandsbyer bliver allerede nu kaldt "tyveskoler".

Det første argument, der bruges til støtte for urbaniseringen i planerne om "økologisk migration" er, at nomaderne antages at have spillet en afgørende rolle i den nylige nedslidning af det naturlige miljø ved at overgræsse stepperne. Dernæst er der en åbenlys preference for jordbrug og byer i modsætning til pastoralisme og en landlig livsstil, hvilket synes at have ført til, at mange beslutningstagere søger at løse problemet med at give sociale ydelser (især sundhedspleje og uddannelse) ved særligt at fokusere anstrengelserne på urbaniseringsprocessen. Den iboende forventning er så, at den umiddelbare konsekvens vil være en forbedring for alle mennesker,

inklusive de nye beboere, uden hensyntagen til deres evne til at tilpasse sig de nye livsvilkår og økonomiske muligheder. Det, vi hidtil har erfaret, er imidlertid, at de sociale følger af urbaniserin-

gen overskygger de fordele, man håbede på. Dertil kommer, at de tidligere erfaringer med sådanne forflytninger eller migrationsprojekter - som for eksempel i de indfødte amerikanske reservater i USA, oprindelige folk i Canada og aboriginerne i Australien - giver al mulig grund til bekymring.

Endelig er den nyligste nationale politik, der vil påvirke nomadernes liv på mange vidtrækkende måder, den fulde gennemførelse i 2007 af loven om ni års tvungen uddannelse. Denne lov kræver, at alle børn mellem syv og elleve år skal påbegynde grundskoleuddannelsen, og når et barn først er blevet indskrevet i skolen, skal han/hun gennemføre 9 års uddannelse. Med risiko for bøder eller andre alvorlige konsekvenser for de hyrder, der ikke overholder loven og med regeringsledere, der risikerer degraderinger, hvis uddannelsesloven ikke bliver gennemført til fulde, må mange nomadefamilier nu flytte til en by for at kunne give deres børn et hjem,

mens de går i skole. Familier, som har slægtninge i byen, kan betro des børn i deres varetægt, men de, der ikke har slægtninge i byen, har ikke meget andet valg end at flytte. Sådanne familier bliver derfor af omstændighederne tvunget til at sælge deres husdyr for at kunne bygge et hus og leve i byen. Og hvad der er endnu mere alvorligt er, at det vil være næsten umuligt for disse familier at vende tilbage til deres tidligere livsstil, når først deres børn er færdiguddannede. Således fører også denne politik til øget urbanisering af de tibetanske hyrder.

Den hastige vækst i urbaniseringen, som ses overalt i det vestlige Kina, begrundes for det meste ud fra en veludviklet miljøretorik, men den er også et

Citat 1

„Urbanisering er en verdensomspændende tendens, der kraftigt kan [forbedre] en økonomi, og den vil ... indsnævre mellemrummet mellem [de tibetanske områder og] de blomstrende kystregioner [i Kina].“

Sociolog ved Institutet for Tibetstudier i Sichuanprovinsen.

stor indflydelse, selv på det lokale plan. Heldigvis støttes sådanne synspunkter ikke overalt. Ikke desto mindre rejser den hastighed og beslutsomhed, med hvilke sådanne sociokulturelle og udviklingsmæssige ændringer indføres i græsningsområderne, det vigtige spørgsmål, om der er nogen anden måde, hvorpå såkaldt "bæredygtig udvikling" (og bevarelse af biodiversiteten) kan gennemføres på de tibetanske græsgange, før alle alternative døre måske lukkes for altid.

En anderledes og mere menneskeorienteret tilgang til bevarelse og udvikling

BOKS 1

„Lokalsamfunds medforvaltning er en tilgang til udvikling gennem hvilken alle involverede, inklusive lokalsamfundene, vurderer og derefter behandler en situation i fællesskab som ligeværdige partnere.“

præsenteres nedenfor og trækker på næsten 10 års erfaring med aktivt samarbejde med lokalsamfund, NGO'er og regeringen i Yangtze-flodens kildeområder.

EN VEJ FREM: LOKALSAMFUNDS MEDINDFLYDELSE I SANJIANGYUAN-REGIONEN

Sanjiangyuanregionen står ved en skillevej. Udviklingen af denne region vil enten inkorporere lokalebefolkningens - de tibetanske hyrder - behov eller den vil søge at beskytte miljøet ved at flytte mange af dem til nye byer og forstæder og bede dem om at ændre deres levevis. Yangtze-flodens Kildeområders Bæredygtige Udviklingsprojektet (The Yangtze River Headwaters Sustainable Development Project) - et udviklings-samarbejde mellem Plateau Perspectives, Upper Yangtze Organization og regeringen i Zhiduo amt - har vist, at lokalsamfunds ægte deltagelse i og medejerskab af udviklingen og beskyttelsesbestrebelse er muligt.

Fra 2003 og frem til nu har dette projekt hjulpet med til at forbedre adgangen til og kvaliteten af sundhedsplejen og uddannelsen i vidtstrakte græsningsområder gennem træningskurser og oprettelsen af landsbyskoler og sundhedscentre. Nye økonomiske muligheder er blevet udforsket, og lokale samfundsmedlemmer er gået sammen med nationale naturbevarelsesinstanser (f.eks. nationale beskyttede områder) for i fællesskab at bestyre områdets naturressourcer, inklusive styring af græsgangene og bevarelse af truede dyr. Nøglen til dette har været at arbejde i lokalsamfundets eget tempo fremfor i de eksterne parters (inklusive projektsponsorerne) og endnu vigtigere at finde og give mulighed for, at lokale stemmer kan blive hørt så ofte som muligt. Dette er mest produktivt, når det udføres både indenfor projekterne selv og på det politiske plan gennem regionale/nationale planlægningsworkshops og akademiske konferencer. At medinddrage tibetanske hyrder i samfundsudviklingen og miljøbevarelsesplanlægningen har aldrig været en hurtig måde at få tingene gjort på, men det er den eneste måde, hvorved en mere rimelig og bæredygtig fremtid kan opnås.

Foto © Ellen Bangsbo

I 2006 godkendte forvaltningskontoret for Sanjiangyuans Nationale Naturreseervat princippet om "lokalsamfunds medforvaltning" af naturressourcer [Boks 1] ved at vælge at samarbejde med et tibetansk lokalsamfund nær Yangtze-flodens kilde. De tillod dem at forfølge den socioøkonomiske udvikling, som de ønskede, så længe samfundet samtidig gik med til at overvåge og beskytte en lokal bestand af vilde yakokser. For endnu mere nyligt - i slutningen af 2007 - afholdt det ovennævnte projekt i Zhiduo amt også flere planlægningsmøder med tibetanske lokalsamfund, NGO'er, regeringen og naturreservatet for at udvide den ovennævnte medforvaltnings-tilgang til et nyt område - denne gang med fokus på sneleoparden, et vigtig vådområde med mange ynglende sorthalsede traner og adskillige andre truede tibetanske vilde dyrearter.

Men selv om medforvaltning kan være godt nok i teorien og allerede i princippet er accepteret af enkelte højtstående beslutningstagere i Kina, er der stadig mange, store institutionelle barrierer at overvinde. Disse barrierer omfatter en altid tilstedeværende bekymring om, hvilke roller græsrodsniveauet bør spil-

le (inklusive lokalsamfund og civilsamfundet i almindelighed), den kvasi-universelle accept af regeringsledere af, at urbanisering i sig selv kan løse de fleste udviklings- og miljøproblemer, og den almindelige opfattelse, at de fleste problemer har en simpel teknisk løsning i stedet for en mere kompleks løsning, der inkorporerer vigtige sociale dimensioner. Dertil kommer, at enhver foreslået løsning af naturbevarelses- eller udviklingsproblemer skal være gennemførlig indenfor Kinas sociopolitiske kontekst. Ikke desto mindre har vi i vore fælles erfaringer indtil videre set, at selv indenfor det nuværende system er der blevet gjort gode fremskridt i samfundsbaseret udvikling og naturbevarelse - i sig selv en bemærkelsesværdig præstation - og vi anbefaler derfor kraftigt, at ideen om lokalsamfunds medforvaltning gennemføres i praksis. I det mindste kunne denne model, der kombinerer bevarelse og udvikling i hjertet af det tibetanske plateau, med fordel anvendes på en større område af Kinas græsgange og om muligt mere generelt i hele det vestlige Kina.

Mountain Research and Development 28(1):26-31. 2008

Kan do wnloades fra <http://www.bioone.org/doi/abs/10.1659/mrd.0972>

Videre læsning:

Du, F. 2006. Grain for Green and Poverty Alleviation: The Policy and Practice of Ecological Migration in China. *Horizons - Policy Research Initiative* 9(2):45-48.

Economy EC. 2007. The Great Leap Backward? *Foreign Affairs* 86(5). September/October 2007.

Liu, J. & Diamond, J. 2005. China's environment in a globalizing world: How China and the rest of the world affect each other. *Nature* 435:1179-1186.

Sheehy, D. P., Miller, D. & Johnson, D.A. 2006. Transformation of traditional pastoral livestock systems on the Tibetan steppe. *Sécheresse* 17:142-151.

Marc Foggin har en phd i økologi fra Arizona State University. Han har arbejdet i Asien i 15 år med særlig fokus på det tibetanske plateau. Se www.plateauperspectives.org.

Brev til Ban Ki-moon

STØTTEKOMITEEN FOR TIBET ER SAMMEN MED 168 ANDRE MEDLEMMER AF DEN GLOBALE PARAPLY-ORGANISATION FOR TIBETORGANISATIONER, INTERNATIONAL TIBET SUPPORT NETWORK, MEDUNDERSKRIVER AF DETTE BREV TIL FN'S GENERALSEKRETÆR BAN KI-MOON, SOM BLEV AFSENDT DEN 17. SEPTEMBER I ÅR.

Kære Hr. Generalsekretær

I denne klimaforandringstid bifalder vi Deres initiativ til at bringe verdens ledere sammen i New York den 22. september for at presse på for en retfærdig og holdbar aftale i København. Vi står sammen med Dem i Deres bestræbelser på at „forsegle aftalen“ til december.

En vigtig del af en aftale i København bør være det helt centrale emne om menneskelig tilpasning til klimaforandringer. For de mest udsatte mennesker betyder klimaforandringerne en ødelæggelse af deres kultur og deres levebrød.

I dette lys vil vi gerne henlede Deres opmærksomhed på Tibets 2,25 millioner nomader, hvis kultur og bæredygtige levevis er alvorligt truet, dels af påvirkningen fra klimaforandringer i Tibet*, jordens tredje pol, og dels af Kinas politik om at fjerne dem med magt fra det tibetanske plateaus omfattende græsarealer.

Som De ved, bliver tibetanerne under den kinesiske besættelse nægtet deres fundamentale ret til at foretage deres egne valg med hensyn til, hvordan de bedst kan tilpasse sig klimaforandringerne. Indvirkningen af klimaforandringer kombineret med det undertrykkende politiske system i Tibet gør de tibetanske nomader til et af de mest sårbare folk på jorden i dag.

Ifølge vestlige, tibetanske og endog kinesiske eksperter leder Kinas nuværende ressourceforvaltningspolitik i Tibet til yderligere nedbrydning af det skrøbelige miljø på det høje plateau. Dette fører til fattigdom og socialt sammenbrud, både blandt tibetanerne og for de mere en milliard mennesker fordelt på ti nationer, der alle ligger langs de floder, der har deres udspring på det tibetanske plateau.

Vi er derfor meget opmuntrede af, at De under de mange udfordrende forhandlinger om drivhusgasudledning ikke har glemt de mennesker, der bliver alvorligt påvirket af klimaforandringerne. Vi tænker specielt på Deres seneste møder med nomader i Mongoliet, hvor De efterfølgende udtalte: „Som vi har set her i Mongoliet, så er den menneskelige familie direkte afhængig af vores globale hjemms helbred. Når vi lever i harmoni med naturen, drager vi alle nytte deraf.“

Tibetanske nomader har længe levet i harmoni med naturen. De kombinerer en fornuftig levevis med en dyb, religiøs hengivenhed for at sikre ikke bare deres egen trivsel i det hårde og skrøbelige miljø på det tibetanske plateau, men også garantere stabiliteten af Tibets gavnlige økosystemstjenester, som Asien, inklusive Kina, har været afhængig af så længe. Tibets nomader burde derfor være vigtige deltagere i en retfærdig og holdbar aftale i København, der sikrer fremtiden for Tibets økosystem og dermed også dets gavnlige virkninger.

Uden et internationalt pres vil den kinesiske regering dog fortsætte med at fjerne Tibets nomader fra plateauets græs-

gange, hvilket maskeres som et ønske om at bevare Tibets miljø. Tibets nomader må derfor have medbestemmende magt over alle forsøg på at dæmpe og tilpasse sig følgerne af klimaforandringerne i Tibet.

Vi appellerer direkte til Dem om at bringe dette presrende emne på banen overfor den kinesiske præsident Hu Jintao og bruge Deres gode indflydelse til indtrængende at bede Kinas regering om at ændre sin politik i Tibet. Vi opfordrer Dem til at sikre, at Tibets nomader er på klimaforandringdagsordenen, og at de er ligeværdige partnere i spørgsmålet om, hvordan man bedst griber klimaforandringerne an, både i Tibet og for alle, der er afhængige af Tibet.

Vi opfordrer Dem til at presse Kina på følgende områder:

1. Stands fjernelsen af de tibetanske nomader fra græsgrangene og giv forvaltningen af Tibets græsgange tilbage til Tibets nomader.
2. Stands al udnyttelse af naturen, der truer det tibetanske plateaus økosystem, økosystemstjenester og vandressourcer.
3. Pres Kinas regering til at sikre, at de tibetanske nomader bliver centrale beslutningstagere m.h.t. enhver aktivitet, der involverer de tibetanske græsgange. De skal frit kunne samtykke til enhver bestræbelse på at lindre og tilpasse sig til effekten af klimaforandringer i regionen.

Til sidst byder vi Deres forsikringer om, at verdens mest sårbare folk vil modtage assistance til tilpasning velkommen. Vi beder dog om Deres personlige garanti for, at FN ikke vil give Kina med nogen midler, der vil blive brugt som betaling for at fjerne Tibets nomader fra græslandet og dermed dømme dem til et liv i håbløshed, hvor de har mistet deres kultur, levebrød og hele deres måde at leve på.

Vi ønsker Deres konference succes og ser frem til at høre fra Dem.

Med venlig hilsen

De 169 medlemsorganisationer i International Tibet Support Network.

** Når vi refererer til Tibet, referer vi til de tibetanske provinser U'Tsang, Kham og Amdo, nu omfattet af TAR, og de kinesiske provinser Sichuan, Qinghai, Gansu og Yunnan.*

Oversat af Christina Svendsen

Støttekomiteen for Tibet er medlem af International Tibet Support Network (ITSN) sammen med 168 andre Tibetorganisationer over hele verden. ITSN har nedsat arbejdsgruppen Tibet Third Pole, der koordinerer den globale Tibetbevægelses forsøg på at sætte Tibet på dagsordenen under klimatopmødet i København den 7.-18. december. Formålet er at gøre opmærksom på de konsekvenser, som Kinas reaktioner på den globale opvarmning har for Tibet og det tibetanske folk og på følgevirkningerne for Tibets naboer i bl.a. Kina og Indien.

I tillæg til filmforevisninger, en fotoudstilling og deltagelsen i Global Day of Action den 12. december (se bagsiden) arrangerer Tibet Third Pole to seminarer, der begge foregår på engelsk.

TIBET THIRD POLE . CLIMATE CHANGE IN TIBET: CONSEQUENCES FOR TIBET AND ASIA

TID: TORSDAG DEN 10. DECEMBER KL. 10-12

STED: DGI-BYENS RØDE RUM, TIETGENSGADE 65, KØBENHAVN V

Seminaret, der afholdes på FN's menneskerettighedsdag, fokuserer på flere forskellige aspekter af klimaforandringerne og Kinas udviklingspolitik i Tibet og redegør desuden for den betydning, det tibetanske plateau har for befolkningen i store dele af Asien.

Blandt talerne er:

Vandana Shiva: Fremtrædende indisk fysiker, miljøaktivist og kvindesagsforkæmper

Tenzin Dhardon Sharling: Aktiv i Tibetan Women's Association (TWA) og medlem af ITSN's bestyrelse

Tenzin Norbu: Ansat i den tibetanske eksilregerings miljøkontor

CLIMATE CRISES, HUMAN SOLUTIONS: TIBETAN NOMADS AND THE FUTURE OF TIBET UNDER CLIMATE CHANGE

TID: FREDAG DEN 11. DECEMBER KL. 12-14

STED: DET GRØNLANDSKE HUS, LØVSTRÆDE 6, KØBENHAVN K

Ledende repræsentanter fra eksiltibetanske organisationer fortæller om tvangsforflyttelsen af nomader i Tibet og den tiltagende menneskerettighedskrise, som Kinas udviklingspolitik og manglende inddragelse af tibetanerne i beslutninger vedrørende deres egen fremtid fører til. Der vises desuden filmklip fra Tibet.

Blandt talerne er:

Dolkar Lhamo Kirti: Medlem af det tibetanske eksilparlament og leder af TWA

Tenzin Dhardon Sharling: Aktiv i TWA

Choekyi: Ansat i den tibetanske eksilregerings miljøkontor

Tenzin Norbu: Ansat i den tibetanske eksilregerings miljøkontor

Ven. Ngawang Woeber: Leder af Gu Chu Sum, en NGO for tidligere politiske fanger

Julemarked på Christiania

Støttekomiteen for Tibet har en bod på Christianias hyggelige julemarked den 8.-14. december. Markedet er åbent hverdage kl. 14-20 og i weekenden kl. 12-20.

Nomads Under Threat: Fotoudstilling om Tibets nomader

Det globale Tibetnetværks klimagruppe, Tibet Third Pole, viser under klimatopmødet den 7.-18. december fotos fra Tibet i cafeen, DGI-byen, Tietgensgade 65, København V.

Undercover in Tibet: Film og debat

Den unge eksiltibetaner Tash Despa besøger sit hjemland, som han flygtede fra for 12 år siden. Filmen vises tirsdag den 8. december kl. 17.00 i Grand Teatret, Mikkel Bryggers Gade 8, København K som et led i Tibet Filmfestival 2009. Efter filmen besvarer Tash Despa spørgsmål fra salen. Billetter: www.grandteatret.dk.

Meltdown in Tibet: Film og debat

Nedsmeltningen af gletschere og permafrost på den tibetanske højslette har konsekvenser for hele Asien. Filmen vises onsdag den 9. december kl. 17.00 i Grand Teatret. Efter filmen kan man stille spørgsmål til repræsentanter fra Tibet Third Pole. Billetter: www.grandteatret.dk.

Seminar om klimaforandringernes konsekvenser for Tibet og Asien

Torsdag den 10. december kl. 10-12 i DGI-byens røde rum, Tietgensgade 65, København V. Ekspertter og aktivister fortæller om de vidtrækkende konsekvenser af klimaforandringerne i Tibet. Hovedtaleren er den fremtrædende indiske miljøaktivist Vandana Shiva. Arrangeret af Tibet Third Pole.

Seminar og filmklip om klimaforandringerne og nomaderne i Tibet

Fredag den 11. december kl. 12-14 i Det Grønlandske Hus, Løvstræde 6, København K. Ledende repræsentanter fra eksiltibetanske organisationer fortæller om tvangsflyttelsen af nomader i Tibet og konsekvenserne af tibetansk modstand mod Kinas udviklingspolitik. Arrangeret af Tibet Third Pole.

Rest. Himalaya fejrer 20-året for tildelingen af Nobelprisen til Dalai Lama

Fredag den 11. december kl. 17.00. Forudbestilling er nødvendig. Se annoncen side 17.

Demonstration den 12. december

Støttekomiteen for Tibet og Tibet Third Pole deltager i Global Day of Action, der i København markeres med en stor, samlet, fredelig demonstration for en ambitiøs og retfærdig klimaaf tale. Optøget går fra Christiansborg til COP15 i Bella Center. Den tibetanske gruppe mødes ved metrostationen på Kongens Nytorv kl. 12.30. Medbring gerne tibetanske flag og evt. yak- eller nomadekostume!

AFSENDER: STØTTEKOMITEEN FOR TIBET,
RYESGADE 90 A, 2100 KØBENHAVN Ø
RETURNERES VED VARIG ADRESSEÆNDRING

PP DANMARK

POSTBESØRGET BLAD
ID-NR 47734